

สำนักงาน
ศิลปวัฒนธรรม
ร่วมสมัย

(ร่าง)แผนปฏิบัติการ
ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

สารบัญ

	หน้า
๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	๔
๓ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (SDGs)	๑๑
๔ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๕

๑. บทสรุปผู้บริหาร

แผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) ดำเนินการจัดทำขึ้นเพื่อบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ในระยะเวลา ๕ ปี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ แผนปฏิบัติราชการกระทรวงวัฒนธรรม แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระยะที่ ๑ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ร่าง) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ เป็นต้น ตลอดจนความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) แห่งสหประชาชาติ

กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีการศึกษาทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาโดยการประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย รวมถึงศึกษาแนวคิดการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยของไทยในช่วง ๕ ปีข้างหน้า : โอกาสและความท้าทายภายใต้ระบบนิเวศการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย “ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อสร้างสรรค์สังคม และขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน” และได้กำหนดพันธกิจเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ไว้ ๕ พันธกิจ ได้แก่

- ๑) ส่งเสริมการสร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- ๒) ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และสร้างสรรค์สังคม
- ๓) พัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๔) บูรณาการความร่วมมือในการผลักดันงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๕) ส่งเสริมให้งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายหลัก ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ อัตราการขยายตัวของมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ ๒ เกิดพื้นที่สร้างสรรค์และแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ ๓ มีระบบฐานข้อมูลกลางสนับสนุนการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัยเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

เป้าหมายที่ ๔ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ และพื้นที่สร้างสรรค์ด้าน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ภายใต้วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายหลัก ดังกล่าว ได้กำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมาย ของแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ใน ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการสร้างสรรคศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สร้างคุณค่าให้กับสังคมและ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

(๑) องค์กรความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยถูกนำมาใช้ในการพัฒนา และสร้างสรรค์ นวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และคุณค่าทางสังคม

(๒) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา และสร้างสรรค์ผลงานศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัยบนฐานทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

(๓) ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อพัฒนาต่อยอดผลงาน สร้างสรรค์และนวัตกรรมให้เป็นสินค้าและบริการที่สร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย องค์กรความรู้ และพัฒนานวัตกรรมด้าน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม

เป้าหมาย

(๑) งานวิจัย องค์กรความรู้ และนวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้รับการเผยแพร่ และถูกนำไปใช้ประโยชน์เพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจ

(๒) มูลค่าการลงทุนด้านงานวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพิ่มขึ้น

(๓) มีการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ร่วมกับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาต่อยอดสร้างสรรค์ นวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน

เป้าหมาย

(๑) พื้นที่และชุมชนที่มีศักยภาพได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ เชิงสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสากล และมีการใช้ ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๒) พื้นที่และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สามารถสร้างคุณค่า ทางสังคมนำไปสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

(๓) ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สร้างความตระหนักถึงคุณค่ามรดกภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น นำไปสู่การสืบสาน รักษา ต่อยอด ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ และนวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

เป้าหมาย

(๑) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สามารถต่อยอดพัฒนาภูมิปัญญา และนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาทักษะในการดำรงชีวิต

(๒) ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะ ปฏิภาณจิตสำนึก เสริมสร้างค่านิยมและคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม

(๓) มีระบบฐานข้อมูลเพื่อการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ตลอดช่วงทุกช่วงวัยอย่างเหมาะสม สร้างโอกาสในการเข้าถึงและเรียนรู้อย่างเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายทั้งในระดับชาติและนานาชาติเพื่อสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมและการยอมรับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทย

เป้าหมาย

(๑) ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทยเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติมากขึ้น

(๒) เกิดความร่วมมือภาคีเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งในระดับชาติและนานาชาติอย่างครอบคลุม

(๓) มีระบบนิเวศในการพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานในทุกมิติที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยอย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ในการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน รวมทั้งการกำหนดกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และโครงการ/กิจกรรมสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ เพื่อนำสู่การขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมต่อไป

๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) สำหรับการพัฒนาประเทศไทยที่สอดคล้องกับการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อแสดงให้เห็นว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ตามวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ โดยประเมินผลจาก (๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย (๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ (๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ (๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม (๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และ (๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ อันประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ๓ ด้าน ดังนี้

๑) **ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** มีเป้าหมายการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องคือ การสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง** คือ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดยการผลักดันให้เมืองประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ ได้รับการขึ้นทะเบียนด้านการอนุรักษ์ และส่งเสริมให้ก้าวสู่เมืองที่ได้รับการยอมรับในเวทีสากล อันนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์และการจัดทำแผนพัฒนาเมืองและแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น **การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ** ตามแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ให้การสนับสนุนการผลงานสร้างสรรค์จากทุนทางวัฒนธรรม เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรม เพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนา ต่อยอด และสร้างสรรค์ผลงาน (สินค้า ผลิตภัณฑ์ และบริการ) ที่นำไปสู่การขับเคลื่อนและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในภาคอุตสาหกรรม/เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในระดับนานาชาติ พร้อมกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีของประชาชน

๒) **ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์** มีเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง มีคุณภาพ และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต โดยมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง** คือ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ในทุกช่วงวัยให้มีทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นทางความคิด รวมถึงทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับ

ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามแผนปฏิบัติการราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย มีส่วนสนับสนุนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงคุณค่าศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยของคนในประเทศ อีกทั้งศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยยังเป็นต้นทุนในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ ที่ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย และการสร้างความตระหนักในทุนทางวัฒนธรรม โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๓) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายในการสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ และเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ โดยมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง คือ ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน และการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง** คือ การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยการสนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม ภายใต้บริบทของสังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้นทั้งทางชาติพันธุ์ ศาสนา และวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ **การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ** ตามแผนปฏิบัติการราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการพัฒนาพื้นที่ แหล่งเรียนรู้ และการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และให้ความสำคัญกับการสร้าง “คุณค่า” และ “มูลค่า” ทางเศรษฐกิจและสังคม จากทุนทางวัฒนธรรมและทุนทางสังคม ด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสร้างรายได้ ความตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และความเสมอภาคในสังคม

๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ในปี ๒๕๘๐ และเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งหมด ๒๓ ประเด็น ประกอบด้วย (๑) ความมั่นคง (๒) การต่างประเทศ (๓) การเกษตร (๔) อุตสาหกรรมบริการแห่งอนาคต (๕) การท่องเที่ยว (๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๗) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล (๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม (๑๑) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (๑๒) การพัฒนาการ

เรียนรู้ (๑๓) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (๑๔) ศักยภาพการกีฬา (๑๕) พลังทาง สังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๗) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมโดยแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สอดคล้องกับประเด็นแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

(๑) ประเด็นการท่องเที่ยว

(๑.๑) เป้าหมายที่ ๑ ผลผลิตภัณฑมวบรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑมวบรวมในประเทศเพิ่มขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ การดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแนวทางการส่งเสริม และสนับสนุนผลงานสร้างสรรค์จากทุนทางวัฒนธรรม ยกกระดับศักยภาพสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ โดยกำหนดเป้าหมายให้ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมในการเพิ่มมูลค่าทางสังคมและเศรษฐกิจ

(๑.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวข้อง แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดยการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ผสานกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต เพื่อสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่ตอบสนองพฤติกรรมความต้องการนักท่องเที่ยว และสร้างทางเลือกของประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

๑) สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มาสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่าผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว

๒) พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว

๓) เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรให้มีทักษะและองค์ความรู้ในธุรกิจ เพื่อสร้างความแตกต่างและความโดดเด่นของสินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว

๔) ส่งเสริมการจดทะเบียน การคุ้มครอง การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยว

๕) ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวโดยการนำเสนอเอกลักษณ์ของประเทศไทยและของท้องถิ่น ให้เป็นที่เข้าใจในเวทีโลก ผ่านสื่อสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมการสื่อสารเรื่องราวอันเป็นเอกลักษณ์ ผ่านการพัฒนาแบรนด์และการสื่อสารเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์

เป้าหมายของแผนย่อย

เป้าหมายที่ ๑ รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ ๒ เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ ๓ สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) ได้สนับสนุนให้เกิดการสร้างสรรคคุณค่าสินค้าและบริการ ที่เน้นการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ผสมกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิต เพื่อสร้างคุณค่า และมูลค่าให้กับสินค้าและบริการของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๒) ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(๒.๑) เป้าหมายที่ ๑ คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ การดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนา ต่อยอด และสร้างสรรค์ผลงานรวมถึงการส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนให้เกิดระบบนิเวศด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่เอื้อประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงานโดยให้ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเป็นแหล่งข้อมูล แหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจ และการสร้างคุณค่า ผ่านกลไกการขับเคลื่อนและการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

(๒.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวข้อง แผนย่อยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ จำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดีเก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ

ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และการมีระบบและกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิต อย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย รวมถึงการให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง โดยเน้นการส่งเสริมการเกื้อกูลกันของคนทุกวัยในครอบครัวในการดูแลสมาชิกในครอบครัว พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน โดยเน้นให้พ่อแม่มีวัฒนธรรมที่ปลูกฝังให้ลูกเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ชีวิต ดนตรีกีฬา ศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเปิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม เอื้อแก่ครอบครัวทุกลักษณะสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต และพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อเสริมและสร้างศักยภาพการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของแต่ละหน่วยงานให้มีความเข้มแข็งและตอบโจทย์ประเทศ

เป้าหมายของแผนย่อย

เป้าหมายที่ ๑ ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทยดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) ได้สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ ที่จำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม

(๓) ประเด็นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

(๓.๑) เป้าหมายที่ ๑ ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น และมูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ การดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแนวทางการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างสรรค์นวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างสรรค์ผลงาน ผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัย นำเสนอผลงานผ่านพื้นที่และแหล่งเรียนรู้ เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนและคุณค่าทางสังคม

(๓.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวข้อง แผนย่อยการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน เน้นการวิจัยที่สร้างองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อการระดมองค์ความรู้ การต่อยอดไปสู่การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ และการต่อยอดไปสู่นวัตกรรมทางเศรษฐกิจหรือนวัตกรรมทางสังคม รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมเพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยตรง ผ่านการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีฐาน เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำในระดับนานาชาติ ในงานวิจัยที่ประเทศไทยมีความเข้มแข็ง โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ชุมชนของไทย ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ภาษา ดนตรี วรรณกรรมของไทย ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสำนึกในการดูแลรับผิดชอบต่อบ้านเมือง มรดกวัฒนธรรม

แนวทางการพัฒนา พัฒนาองค์ความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยีฐาน โดยการส่งเสริม การวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยีฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในสาขาที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบหรือมีศักยภาพสูง รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเชื่อมโยงให้เกิดเครือข่ายและการนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม

เป้าหมายของแผนย่อย

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยมีขีดความสามารถของเทคโนโลยีฐานทั้ง ๔ ด้านทัดเทียมประเทศที่ก้าวหน้าในเอเชีย

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) ได้สนับสนุนให้เกิดการสร้างองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อการระดมองค์ความรู้ การต่อยอดไปสู่การประยุกต์ใช้และการต่อยอดไปสู่นวัตกรรมทางเศรษฐกิจหรือนวัตกรรมทางสังคม รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยตรง ผ่านการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีฐาน

๒.๒.๒ แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศ ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๖๕ ประกอบมาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๕๘ ประกอบด้วยประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสุข เป็นธรรมและมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน ๑๑ คณะ เพื่อดำเนินการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศจำนวนทั้งสิ้น ๑๑ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการเมือง (๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(๓) ด้านกฎหมาย (๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม (๕) ด้านเศรษฐกิจ (๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๗) ด้านสาธารณสุข (๘) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ (๙) ด้านสังคม (๑๐) ด้านพลังงาน และ (๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมีความสอดคล้องกับ ๒ แผนการปฏิรูป ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ มีเป้าหมายเพื่อให้มีผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศที่สูงขึ้น มีการเติบโตอย่างครอบคลุมทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการใช้ระบบมาตรฐานและนวัตกรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสถาบันทางสังคมมีสมรรถนะสูงขึ้น ตามประเด็นปฏิรูปที่ ๑ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการวางแผนและการดำเนินการของแผนด้านการบริการ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการบริการในประเทศ

ด้านสังคม มีเป้าหมายพัฒนาประเทศสู่สังคมคุณภาพสร้างหลักประกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้แก่คนกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสเพิ่มบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการตนเอง และเสริมสร้างพลังทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ตามประเด็นปฏิรูปที่ ๕ การมีส่วนร่วม การเรียนรู้ การรับรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม ถึงพร้อมด้วยความพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา ในสังคมที่เป็นธรรมและไม่ทอดทิ้งกัน

๒.๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่เกี่ยวข้องอย่างมากที่สุด คือ หมายเหตุที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน มุ่งเน้นการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว รักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ใน ๔ เป้าหมาย ได้แก่

เป้าหมายที่ ๑ การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับให้ภาคการท่องเที่ยวมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยและชุมชนสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าได้

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่

เป้าหมายที่ ๓ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม

เป้าหมายที่ ๔ การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ แผนปฏิบัติราชการกระทรวงวัฒนธรรม (กระทรวงวัฒนธรรม)

๒.๓.๒ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕): สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์ การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔): สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

๒.๓.๔ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒.๓.๕ แผนพัฒนาด้านการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕): สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

๒.๓.๖ (ร่าง) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐): สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๒.๓.๗ ยุทธศาสตร์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐): กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓. ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ประกอบด้วย เป้าหมาย ๑๗ เป้าหมาย กำหนดเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (รูปที่ ๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ๑๗ เป้าหมาย) มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกรอบในการจัดทำแผนการพัฒนาประเทศให้มีความสอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อพัฒนาประเทศให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ เป้าหมายหลัก และ ๑๖๙ เป้าหมายย่อย มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผน ๓ ระดับของประเทศ โดยแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (แผนระดับที่ ๓) ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ดังนี้

รูปที่ ๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑) เป้าหมายที่ ๘ งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อย

(๑) ออกแบบและใช้นโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่จะสร้างงาน และส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

(๒) ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ ๗ ต่อปี

๒) เป้าหมายที่ ๙ โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม และอุตสาหกรรม

สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายย่อย

(๑) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และภายในปี ๒๕๗๓ ให้เพิ่มส่วนแบ่งของอุตสาหกรรมในการจ้างงานและผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยให้เป็นไปตามสภาวะแวดล้อมของประเทศ และให้เพิ่มส่วนแบ่งขึ้นเป็น ๒ เท่า ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

(๒) เพิ่มพูนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ยกกระดับขีดความสามารถทางเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้ภายในปี ๒๕๗๓ มีการส่งเสริมนวัตกรรมและให้เพิ่มจำนวนผู้ทำงานวิจัยและพัฒนา ต่อประชากร ๑ ล้านคน และการใช้จ่ายในภาคสาธารณะและเอกชนในการวิจัยและพัฒนาให้เพิ่มมากขึ้น

(๓) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรมภายในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงการให้มีสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลายของอุตสาหกรรมและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโภคภัณฑ์

๓) เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ

ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ

เป้าหมายย่อย

(๑) สร้างหลักประกันว่าจะมีตัวแทนและเสียงสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในการตัดสินใจของสถาบันทางเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้สถาบันมีประสิทธิผลเชื่อถือได้ มีความรับผิดชอบและชอบธรรมมากขึ้น

(๒) ให้อำนาจและส่งเสริมความครอบคลุมด้านสังคมเศรษฐกิจและการเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความบกพร่องทางร่างกาย เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา หรือสถานะทางเศรษฐกิจหรืออื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๔) เป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน

ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน

เป้าหมายย่อย

(๑) ยกกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี ๒๕๗๓

(๒) เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก

๕) เป้าหมายที่ ๑๖ สันติภาพ ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง

ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิผลรับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายย่อย

(๑) ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาในสถาบันที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลโลก

(๒) สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความเป็นตัวแทนที่ดีในทุกระดับการตัดสินใจ

ทั้งนี้ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้ง ๕ เป้าหมายที่มีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สามารถเชื่อมโยงเป้าประสงค์ของ SDGs ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ดังนี้

ประเด็นการท่องเที่ยว แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม มีเป้าหมายของแผนย่อยฯ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (๑) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น (๒) เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น และ (๓) สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๘ งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ และเป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน

ประเด็นพลังทางสังคม แผนย่อยการเสริมสร้างทุนทางสังคม มีเป้าหมายของแผนย่อยฯ ที่เกี่ยวข้อง คือ ภาศิการพัฒนามีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ และเป้าหมายที่ ๑๖ สันติภาพ ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง

ประเด็นการต่างประเทศ แผนย่อยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก มีเป้าหมายของแผนย่อยฯ ที่เกี่ยวข้อง คือ ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น สอดคล้องกับ เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ และเป้าหมายที่ ๑๖ สันติภาพ ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง

ประเด็นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ มีเป้าหมายของแผนย่อยฯ ที่เกี่ยวข้อง คือ ภาศอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ สร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น จากการวิจัยและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน และแผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน เป้าหมายของแผนย่อยฯ ที่เกี่ยวข้อง คือ ประเทศไทยมีขีดความสามารถของเทคโนโลยีฐานทั้ง ๔ ด้าน ทัดเทียมประเทศที่ก้าวหน้าในเอเชีย สอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๘ งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ และเป้าหมายที่ ๙ โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม และอุตสาหกรรม

๔. สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๔.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

๔.๑.๑ การประเมินสถานการณ์และปัญหา

“ศิลปะ” ทุกแขนงย่อมมีคุณค่าทางจิตใจเป็นพื้นฐาน เพราะศิลปะถูกนำมาใช้เพื่อการพัฒนาจิตใจของคนหลาย บำบัด ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และยังถูกนำไปใช้ในการพัฒนาสังคม ทำหน้าที่เป็นสื่อสำคัญที่ช่วยให้สัมพันธ์ภาพของคนในสังคมดำเนินไปอย่างสงบสุข แต่ในขณะที่เดียวกันศิลปะยังสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยเห็นได้จากผลงานศิลปะของศิลปินชื่อดังในประเทศไทยที่โดดเด่นเป็นที่น่าจดจำและมีมูลค่าอีกทั้งยังมีการเติบโตในรูปแบบของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์รายสาขานอกจากนี้การสร้างชื่อเสียงผ่านการได้รับรางวัลในระดับโลก กลายเป็นช่องทางการเผยแพร่วัฒนธรรมปลุกกระแสความนิยมไทย และนำไปสู่การขยายตลาดการท่องเที่ยว ตลาดการส่งออก และฐานเศรษฐกิจอื่น ๆ ของไทยอีกทางหนึ่งด้วย แม้การสร้างมูลค่าเพิ่มดังกล่าวจะยังเป็นส่วนน้อยที่เกิดขึ้นกับงานศิลปะของประเทศไทย แต่ก็สร้างความคาดหวังว่างานศิลปะ ของไทยจะกลายเป็นปัจจัยหลักในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ในอนาคต

“วัฒนธรรม” เป็นสิ่งที่ได้รับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ถ่ายทอดและสืบต่อกันมาอย่างยาวนานเคียงคู่กับงานศิลปะและมีปัจจัยมากมายส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของทั้งศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งปัจจัยทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบาย ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ปัจจัยทางการศึกษา ความรู้ เทคโนโลยี ปัจจัยศาสนา อุดมการณ์และความเชื่อ ปัจจัยจากการเคลื่อนไหวของวัฒนธรรมต่างชาติ ล้วนส่งผลกระทบทั้งในเชิงบวก เช่น เกิดการประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ การขยายตัวทางด้านการผลิตสินค้าและสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น เกิดการแลกเปลี่ยนทางศิลปะและวัฒนธรรม เป็นต้น และผลกระทบในเชิงลบ เช่น เกิดช่องว่างระหว่างศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมกับศิลปวัฒนธรรมสมัยใหม่ การปรับตัวไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางศิลปะและวัฒนธรรม และอาจรับเอาศิลปะและวัฒนธรรมที่หลากหลายเข้ามาในสังคมโดยขาดการเลือกสรรอย่างเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เป็นต้น

“ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย” เป็นการผสมผสานระหว่างศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมและศิลปวัฒนธรรมสมัยใหม่ เกิดการต่อยอดพัฒนาเพื่อค้นหาอัตลักษณ์ใหม่ของงานด้านศิลปวัฒนธรรม โดยมีความสอดคล้องกับปัจจุบัน ทั้งในวิถีคิด กลวิธีการนำเสนอ รสนิยมการบริโภคกระแสหลักทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ และสร้างประโยชน์ทั้งในเชิงคุณค่าและเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรม โดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ในฐานะ หน่วยงานหลักของประเทศที่เป็นผู้นำการพัฒนาองค์ความรู้และส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่กิจกรรมสร้างสรรค์ งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย จึงมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่ตระหนักถึงคุณค่าของงาน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ซึ่งสามารถสร้างคุณค่าทางด้านจิตใจและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศได้ ดังนั้น คนไทยจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยของประเทศ คนไทยรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของศิลปะและวัฒนธรรม สามารถรักษารากเหง้าของวัฒนธรรมไทยลดช่องว่าง ระหว่างศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมกับศิลปวัฒนธรรมสมัยใหม่ แต่สร้างความเชื่อมโยง ต่อยอด และใช้ประโยชน์ผ่านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ และเผยแพร่งานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไปทั่วโลก ดังนั้น การส่งเสริม สนับสนุน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน การวางนโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการ ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการนำไปสู่วิสัยทัศน์ในการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยใช้มิติด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรม

จากการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

(๑) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างของสังคมนั้น ๆ อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคม หรือการกระทำทางสังคม ทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคม เกิดมีความแตกต่างกันขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับระเบียบวิธีการปฏิบัติในสังคม ทั้งสิ่งที่เป็นวัตถุ ได้แก่ เทคโนโลยีหรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ และสิ่งที่ไม่เป็นวัตถุ ได้แก่ จารีต ประเพณี ค่านิยม กฎหมาย และศาสนา เป็นต้น

ดังนั้น จึงสรุปความหมายของคำว่า “การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีผลทำให้ความสัมพันธ์ของคนในสังคมและระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติของสังคม มีความแตกต่างกันในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมมี ๒ ประการใหญ่ ๆ คือ

- ๑) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นมีสาเหตุมาจากภายในระบบของสังคมเอง คือ การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานของระบบเองไม่มีพลังภายนอกเข้ามาบีบบังคับ ตัวการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น การประดิษฐ์คิดค้นและการอบรมสั่งสอนสมาชิกใหม่ของสังคมได้อย่างไม่ครบถ้วน และ
- ๒) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นมีสาเหตุมาจากภายนอกของสังคม เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการติดต่อกันอันเป็นกระบวนการที่มีทั้งการให้และการรับ ทั้งนี้เพราะว่าตามปกติจะมีการปะทะสังสรรค์กันระหว่างวัฒนธรรมของแต่ละสังคมที่เข้ามาติดต่อกัน การเปลี่ยนแปลงจากสาเหตุนี้ปรากฏให้เห็นหลายรูปแบบ เช่น การแพร่กระจายจากสังคมหนึ่งไปสู่สังคมหนึ่ง การยืมทางวัฒนธรรมโดยวิธีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทย เป็นการคาดคะเนกันว่าสังคมมนุษย์นี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงมาตามลำดับจากสังคมเล็ก ๆ ได้เติบโตเป็นสิ่งสังคมใหญ่ขึ้น มีจำนวนประชากรมาก มีโครงสร้างสังคมซับซ้อน เนื่องจากการแบ่งงานกันอย่างละเอียดและมีระบบการแบ่งช่วงชั้นในสังคม ลักษณะชุมชนเปลี่ยนจากชุมชนขนาดเล็กที่เร่ร่อนมาเป็นชุมชนอยู่กับที่ ทำให้สามารถขยายออกไปเป็นชุมชนใหญ่ ๆ อย่างเช่นมหานครต่าง ๆ ในปัจจุบันข้อน่าสังเกตอย่างหนึ่งก็คืออัตราการเปลี่ยนแปลงในสมัยก่อนนั้นจะเป็นไปอย่างช้า ๆ แนวโน้มปัจจุบันจะเห็นได้ว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วขึ้นเรื่อย ๆ มนุษย์เรามีส่วนในการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติมากขึ้น เดิมในสังคมโบราณก็เพียงการล่าสัตว์ เก็บพืชผักผลไม้เป็นอาหาร แทบไม่กระทบกระเทือนธรรมชาติแวดล้อมเลย ต่อมาเมื่อมนุษย์รู้จักเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์มนุษย์เปลี่ยนแปลงธรรมชาติแวดล้อมมากขึ้น และในยุคอุตสาหกรรมมนุษย์เราก็กทำลายสิ่งแวดล้อมมากจนกลายเป็นอันตรายต่อตัวมนุษย์เอง

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเป็นรากฐานของวิวัฒนาการทางสังคมเทคโนโลยีทำให้มนุษย์เรายืดความสามารถของร่างกายออกไปมากมาย กล้องจุลทรรศน์ โทรทัศน์ โทรศัพท์ ทำให้คนเรามองเห็นได้มากขึ้นได้ยืนไกลขึ้น รถยนต์ เรือ เครื่องบิน ทำให้เราไปได้ไกลขึ้นและรวดเร็วขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีของมนุษย์เทียบได้กับวิวัฒนาการทางร่างกายสัตว์ ย่อมทำให้ชีวิตความเป็นอยู่และสังคมเปลี่ยนไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้มีพลังงานที่สังคมนำมาใช้ได้มากขึ้นย่อมทำให้สามารถผลิตสินค้าได้มากขึ้น สามารถเลี้ยงจำนวนประชากรได้มากขึ้นซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอุดมการณ์และภาษาเทคโนโลยีเป็นกรอบซึ่งชี้นำวิถีชีวิตที่สังคมจะนำมาใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ สังคมที่มีระดับการใช้เทคโนโลยีต่ำย่อมไม่สามารถใช้วิธีการอย่างเดียวกันกับสังคมที่มีเทคโนโลยีสูง เครื่องมือย่อมเป็นตัวกำหนดวิธีแก้ปัญหาและวิธีที่แก้ปัญหาที่ต้องอาศัยเครื่องมือทันสมัยย่อมนำไปใช้สังคมที่ขาดเครื่องมือเหล่านั้นไม่ได้

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบันและอนาคตมีแนวโน้มไปในทางที่เราจะกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น นักคิดและนักวิทยาศาสตร์ทางสังคมก็ได้พยายามที่จะเสนอรูปแบบในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยการรวบรวมข้อมูลซึ่งเราสามารถพิสูจน์และมีประสบการณ์ได้ อันทำให้เราสามารถเข้าใจถึงสาเหตุและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในสังคมมนุษย์ อย่างไรก็ตามทฤษฎีทางสังคมนั้นยังคงมีข้อบกพร่องอยู่อีกมากมายโดยเฉพาะในเรื่องของรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงนั้น

(๒) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมมีมากมายทั้งปัจจัยทางการเมืองเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี ศาสนา อุดมการณ์ ความเชื่อ รวมทั้งปัจจัย

ทางจิตวิทยา ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมหรือแนวความคิดที่บุคคลหรือสังคมยึดถือในสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นได้ทั้งแบบค่อยเป็นค่อยไปหรืออาจเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง จนกลายเป็นวัฒนธรรมใหม่ที่แตกต่างจากวัฒนธรรมเดิม และเกิดความไม่สมดุลของวัฒนธรรมขึ้นในสังคมส่งผลกระทบต่อในเชิงลบและกระทบในเชิงบวก ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงสังคมที่มีต้นทุนที่ดีทางวัฒนธรรม อาจมีแรงต้านและรักษาวัฒนธรรมเดิมเอาไว้ได้ แต่หากสังคมใดอ่อนแอก็อาจจะถูกครอบงำทางวัฒนธรรม หรือเกิดการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรม ทั้งนี้ทั้งนั้นผลกระทบดังกล่าวอาจก่อให้เกิดได้ทั้งผลดีและผลเสียต่อสังคม

ผลกระทบด้านบวก ทำให้มนุษย์เกิดความสะดวกสบาย เช่น การประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้และสิ่งต่าง ๆ เพื่อใช้งานแทนมนุษย์และทำให้เกิดการขยายตัวทางด้านการผลิตสินค้าและสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น เช่น สินค้าอุปโภคและบริโภคที่เพียงพอแก่สมาชิกในสังคม รวมทั้งทำให้เกิดการวางแผนพัฒนาสังคมเพื่อความ เป็นอยู่ที่ดีที่สะดวกสบายขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้มนุษย์ในแต่ละสังคมเกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกันขึ้น และมีผลทำให้วิถีมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

ผลกระทบด้านลบ ทำให้เกิดความล่าช้าทางวัฒนธรรมขึ้นได้ หากอัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างวัฒนธรรมทางวัตถุกับวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความไม่ เป็นระเบียบทางสังคมแต่บางส่วนอาจปรับตัวไม่ทัน ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบทางสังคม ซึ่งหมายรวมไปถึงการที่คนในสังคมมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ ทำให้เกิดปัญหาสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น และที่สำคัญสังคมที่มีวัฒนธรรมเหนือกว่าจะได้เปรียบสังคมที่มี วัฒนธรรมด้อยกว่า ทำให้เกิดปัญหาความไม่เสมอภาคและความไม่เป็นธรรมในทางสังคม

๒) แนวคิดการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๑) แนวคิดทุนทางวัฒนธรรม

ทุนทางวัฒนธรรม คือ "...ทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่มีนัยทางวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้เรียกว่าทุนวัฒนธรรม..." ซึ่งทุนวัฒนธรรมก็คือทุนการเงิน ทุนบริการ ที่มีความสำคัญในระบบทุนนิยมโลกปัจจุบันที่มีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมที่สื่อถึงนัยทางวัฒนธรรมที่เรียกว่า อุตสาหกรรมสินค้าวัฒนธรรม ที่ผลิตสินค้า วัฒนธรรม (Cultural Product) และบริการที่มีวัฒนธรรมฝังตัวอยู่ในสินค้าและบริการนั้น ทุนทางวัฒนธรรม จุดเน้นในการให้ความสำคัญกับเรื่องวัฒนธรรมเป็นหลัก เรื่องสินค้าและบริการ เป็นเรื่องรองวัฒนธรรมคือทุน (Cultural as Capital) ซึ่งเมื่อวัฒนธรรมตัวนี้มีลักษณะเป็นทุนแล้ว ก็มีสิ่งที่เรียกว่าโกดังหรือคลังเก็บวัฒนธรรม (Cultural Stacle) เพื่อรักษาคุณค่าและความมั่งคั่งในทางวัฒนธรรมเอาไว้ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับทุนเดิมหรือมรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นทุนหลักของสังคม แนวคิดนี้คือการทำวัฒนธรรมให้เป็นสินค้าไม่ใช่เพียงแค่ทำให้สินค้านั้นมีราคา มีรายได้ทางเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นเท่ากับวัฒนธรรมกลายเป็นผู้ถูกกระทำ (Passive)

ทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในปัจจุบัน มีอยู่ ๒ สาย คือสายเศรษฐศาสตร์ การเมืองและสายวัฒนธรรมชุมชน ที่มองในเชิงของระบบเศรษฐกิจ การค้าขาย โดยเอารายได้เป็นตัวตั้ง อะไรที่นำจะขายก็เอามาขายได้ทั้งหมดรวมทั้งวัฒนธรรม และการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม Cultural Industry ทั้งผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าและการท่องเที่ยว ที่ประเทศในยุโรป และเอเชียหลายประเทศก็ดำเนินกิจกรรมโดยใช้แนวความคิดนี้ ในขณะที่นักมานุษยวิทยา นักสังคมวิทยาและนักวิชาการที่เคลื่อนไหว มองทุนวัฒนธรรม/ทุนทางสังคมเป็นเรื่องของพื้นที่ทางวัฒนธรรม พื้นที่ทางอำนาจเพื่อเป็นเวทีให้ชุมชนมีวิถีชีวิตและการดำรงอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงมีความยั่งยืนเป็นการเสริมสร้างพลังของประชาสังคมและ การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน

(๒) แนวคิดเกี่ยวกับการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมสากลในยุคโลกาภิวัตน์

โลกาภิวัตน์ หมายถึง การแพร่กระจายไปทั่วโลก (ของข่าวสาร) การที่ประชาคมโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใดสามารถรับรู้ สัมผัส หรือ รับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว กว้างขวางสืบเนื่องมาจากการพัฒนาระบบสารสนเทศตั้งนั้นยุคโลกาภิวัตน์จึงเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร (Information Age) ที่ไร้พรมแดนอันเป็นยุคที่มีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทางด้านเทคโนโลยีสื่อสารและคมนาคม ทำให้ประเทศต่าง ๆ ได้เข้ามาใกล้ชิดกันมากขึ้น กระแสโลกทั้งในรูปของทุนและข้อมูล รวมทั้งค่านิยมบางประการได้ขยายตัวครอบคลุมไปทั่วโลก กล่าวได้ว่า ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อสังคมโลก การครอบงำทางวัฒนธรรม เนื่องจากระบบสื่อสารไร้พรมแดน ทำให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรม อิทธิพลของวัฒนธรรมและอำนาจของเศรษฐกิจจากประเทศที่พัฒนาแล้วได้ไหลบ่าเข้าสู่ประเทศอื่นอย่างรุนแรง ก่อให้เกิดกระแสวัฒนธรรมโลก (Neo-Westernization) ครอบงำทางความคิดการมองโลก การแต่งกาย การบริโภคนิยม แพร่หลายเข้าครอบคลุม เหนือวัฒนธรรมประจำชาติของแต่ละประเทศ ผลที่ตามมา คือ เกิดระบบผูกขาดแบบไร้พรมแดน

โลกาภิวัตน์กับวัฒนธรรม เคยกล่าวไว้ว่า ปัจจุบันความรู้ว่าด้วยการจัดการวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่ท้าทายคนทำงานวัฒนธรรมวัฒนธรรมในปัจจุบัน มีความหมายกว้างมากขึ้นกว่าในอดีตมาก วัฒนธรรมไม่ใช่เรื่องของการสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีเพียงอย่างเดียว และไม่ใช่เป็นเรื่องของการจัดงานประเพณีตามเทศกาลเท่านั้น ยังมีสิ่งต่าง ๆ อีกมากมายที่คนทำงานด้านวัฒนธรรมต้องพัฒนาให้เท่าทัน สิ่งที่ทำทลายงานวัฒนธรรมในปัจจุบัน ประกอบด้วย กระแสโลกาภิวัตน์ หรือ ยุคที่ข้อมูลข่าวสารหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในมุมหนึ่งของโลก ส่งผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ ของโลกได้อย่างรวดเร็ว หรือที่บางคนเรียกว่าโลกไร้พรมแดน ดังนั้น โลกาภิวัตน์ได้ทำให้เกิดกระแสการเคลื่อนย้ายถ่ายเท และสิ่งที่เข้ามากับกระแสโลกาภิวัตน์ คือ บริโภคนิยม และวัตถุนิยม ถ้ากระแสโลกาภิวัตน์ผนวกเข้ากับเงินทุนก็ยังสามารถสร้างสินค้าที่ทรงอิทธิพลในการสร้างค่านิยมแบบใหม่ ๆ ให้กับคนมากได้ยิ่งขึ้น เกิดต้นแบบหรือแม่พิมพ์ทางวัฒนธรรมในโลกยุคใหม่ กระแสแฟชั่นกางเกงยีนส์ในกลุ่มวัยรุ่น ที่ผู้ผลิต สามารถทำเงินได้มากมาย นี่อาจจะเรียกว่าการสร้างต้นแบบวัฒนธรรมใหม่ขึ้นมาใหม่หรือเปล่า ทำให้คนรุ่นใหม่

มีกระแสความนิยมในเรื่องแฟชั่น หรือรูปแบบการใช้ชีวิตที่เหมือนกัน สิ่งเหล่านี้ หน่วยงานนอกภาคราชการของประเทศต่าง ๆ ต้องลุกขึ้นมาคัดค้านและขอให้รัฐบาลต้องตัดสินใจและทบทวนอะไรใหม่ เกิดกระแสการพยายามปกป้องอัตลักษณ์หรือผลประโยชน์ของชาติเพิ่มมากขึ้น เกิดเป็นการผลิตสินค้าทางวัฒนธรรมขึ้นมาต่อสู้กับสินค้าวัฒนธรรมจากตะวันตกมากขึ้น

(๓) แนวคิดการใช้ความคิดสร้างสรรค์และการต่อยอดของศิลปวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้มีความชัดเจนในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่ต้องการมุ่งเน้นและบรรลุผลภายในช่วงเวลาของแผน ให้สามารถชี้ชัดถึงเป้าหมายหลักที่ประเทศไทยต้องดำเนินการให้เกิดผล และเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายย่อยในมิติที่เกี่ยวข้องแต่ละด้านที่ต้องเร่งดำเนินการหรือต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เป้าหมายหลักบรรลุผล สามารถเสริมสร้างให้ประเทศสามารถปรับปรุงจุดอ่อน ลดข้อจำกัดที่มีอยู่เดิม และพัฒนาศักยภาพให้สอดคล้องกับพลวัตและเงื่อนไขใหม่ของโลก เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเติบโตต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอน และความซับซ้อนที่มากขึ้นของโลกยุคใหม่ โดยการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน

๓) การนำทุนสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

การนำทุนสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมไปสู่การพัฒนาประกอบด้วย ๕ ส่วน คือ ทุนมนุษย์ (Human Capital) ทุนทางสังคม (Social Capital) ทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Capital) ทุนเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Capital) ทุนโครงสร้างสนับสนุน (Infrastructure Capital) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ทุนมนุษย์ (Human Capital)

การพัฒนาทุนมนุษย์จำเป็นต้องใช้ทุนทรัพย์ แต่สิ่งสำคัญ คือ การสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยหลักของนวัตกรรม คือ ความแปลกใหม่ ก้าวกระโดด หรือแตกต่างจากของเดิมหรือวิธีการเดิมอย่างมากมาย นวัตกรรมสามารถสร้างสิ่งที่ยิ่งใหญ่โดยอาศัยความรู้ ที่เป็นระบบ มีเป้าหมายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ทั้งนี้การนำความรู้และการเรียนรู้มาสร้างคุณค่าและมูลค่า ต้องนำมาผ่านกระบวนการให้ครบทั้ง ๓ มุม คือ มุมของการวิจัย มุมของนวัตกรรม และมุมของการจัดการความรู้ที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอยู่ตลอดเวลา อีกทั้ง รากฐานของการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยังจำเป็นต้องมาจากการผลักดันให้เกิดการคิดค้น วิจัยและพัฒนา ภายใต้อุปสรรคปัญหาของหลักการคิดทางวิทยาศาสตร์และการถ่ายทอดทางเทคโนโลยี ดังนั้น การสร้างสติปัญญาให้เกิดขึ้นในสังคมเพื่อก้าวไปสู่ทุนมนุษย์ จึงต้องมีความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เริ่มต้นตั้งแต่ภาคการศึกษา การปฏิรูประบบการศึกษาให้ศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษาเพื่อที่จะออกไปพัฒนาการเรียนรู้ต่อไปไม่ใช่

ระบบการศึกษาที่บังคับให้เรียนเพื่อสอบให้ผ่านได้คะแนนสูง ๆ แข่งกันท่องจำให้ตรงตามแนวข้อสอบ ซึ่งไม่ช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นไปกลายเป็นทุนมนุษย์ที่ดีให้กับสังคมและประเทศชาติในอนาคต

(๒) ทุนทางสังคม (Social Capital)

ทุนทางสังคม อยู่ในรูปของโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมรวมถึงเครือข่ายการติดต่อระหว่างสมาชิกในองค์กร หรือการติดต่อกับบุคคลภายนอก เช่น ลูกค้า ผู้ขาย เป็นต้น บนพื้นฐานของความคาดหวังระหว่างกัน ความเกื้อกูลกัน ความไว้วางใจกัน และการต่างตอบแทน (Reciprocity) ทุนสังคม เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะความสัมพันธ์อันดีของบุคคลจะสามารถนำทุนต่าง ๆ มาทำให้เกิดประโยชน์ เช่น การระดมเงินทุนของแต่ละบุคคลมาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน การอาสา มาทำกิจกรรมของชุมชน รวมถึงทุนทางสังคมสามารถสร้างมูลค่าทางธุรกิจ โดยผนวกทุนสังคมเข้ากับ ความรู้ของบุคคล (ทุนทางปัญญา) และเงินทุน ซึ่งทุนทางสังคมเป็นลักษณะทางสังคมที่ปัจเจกชนและ องค์กรทางสังคมมีเครือข่ายมีความไว้วางใจและเปิดรับในสิ่งใหม่ เพื่อส่งเสริม เกื้อหนุนและร่วมมือในการ ดำเนินงานซึ่งกันและกัน ทำให้สังคม องค์กร และตนเองบรรลุเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน การมีเครือข่าย และการเปิดรับในสิ่งใหม่จะมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการถ่ายทอด และเผยแพร่องค์ความรู้ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

แนวคิดของทุนสังคมสามารถมองได้ ๒ มุมมอง คือ ๑) การยอมรับวัฒนธรรมแตกต่างกันจะก่อให้เกิดนวัตกรรม เพราะการรับความคิดที่ใหม่ ๆ เข้ามาจะก่อให้เกิดการพัฒนาขึ้น และ ๒) วัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม หากพิจารณาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นการมองจากภายในสู่ภายนอก ไม่ใช่จากภายนอกสู่ภายใน ซึ่งหมายถึง สิ่งที่เราที่มีอยู่เดิมสะสมมาเป็นภูมิปัญญาตั้งแต่บรรพบุรุษนั้นได้ ถูกนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากแล้วหรือยัง

(๓) ทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Capital)

ทุนทางวัฒนธรรมถือเป็นทุนหนึ่งที่มีความสำคัญในสังคมเศรษฐกิจ ซึ่งในยุค ทุนอุตสาหกรรมเป็นทุนหลัก โดยมีการบริการเข้ามาเป็นทุนที่อยู่ระหว่างทุนภาคอุตสาหกรรมและ วัฒนธรรม ทุนวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับความเติบโตระหว่างอุตสาหกรรมกับภาคบริการโดยมีสินค้า วัฒนธรรม (Cultural Products) แสดงความเจริญเติบโตของทุนวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคุณค่า ทางศิลปะกับวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นสิ่งที่จับต้องได้ เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ วัตถุ ผลงานทางศิลปะ ภาพเขียน รูปปั้น และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความคิด การปฏิบัติ ความเชื่อและค่านิยมที่แบ่งปันระหว่าง สมาชิกในชุมชน เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรม ศิลปะ การแสดง เพลง งานวรรณกรรม เป็นต้น ตลอดจนการปฏิบัติต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเกิดความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ

รูปแบบทุนทางวัฒนธรรม สามารถแบ่งได้ ๓ รูปแบบ คือ ๑) สิ่งที่มีอยู่ในตัวคนและ กลุ่มคนมาอย่างยาวนาน (Embodies State) ได้แก่ ความคิด จินตนาการ ความคิดริเริ่ม และความเชื่อ ๒) สิ่งที่เป็นรูปธรรม (Objectified State) ในรูปแบบของสินค้าวัฒนธรรม เช่น รูปภาพ หนังสือ

สิ่งก่อสร้างสถานที่ที่เป็นมรดกโลก และ ๓) ความเป็นสถาบัน (Institutionalization State) ซึ่งสามารถทำให้เกิดความเป็นรูปธรรม เช่น กติกา การยอมรับที่หลากหลาย ๆ คนเห็นร่วมกัน เช่น การยอมรับในสถาบันพระมหากษัตริย์ วัด และโรงเรียน

คุณค่าของทุนทางวัฒนธรรม สามารถจำแนกได้ ๔ ด้าน คือ ๑) คุณค่าด้านประวัติศาสตร์ (Historic Value) ความเกี่ยวเนื่องกับบุคคล เหตุการณ์ กิจกรรมหรือช่วงเวลา ที่สำคัญในอดีตและมีอิทธิพลต่อสิ่งต่าง ๆ ในปัจจุบันและถึงอนาคต ๒) คุณค่าด้านสุนทรียภาพ (Aesthetic Value) เป็นองค์ประกอบของสถานที่หรือพื้นที่ที่มีทัศนียภาพหรือลักษณะทางกายภาพงดงาม สะท้อนรูปแบบที่มีเอกลักษณ์หรือที่โดดเด่น ๓) คุณค่าด้านวิชาการ (Scientific Value) การเป็นแหล่งข้อมูลที่มีศักยภาพซึ่งเกี่ยวข้องกับความหายาก คุณภาพ การเป็นตัวแทนของความรู้ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจ ประวัติ และความเป็นมาทางวัฒนธรรม และ ๔) คุณค่าด้านสังคม (Social Value) คุณสมบัติของสถานที่ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจ ทางสังคม ทางวัฒนธรรม และก่อให้เกิดกิจกรรมทางสังคมในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มคนหรือกับชุมชนในพื้นที่รวมถึงการเชื่อมโยงกับภายนอกด้วยเช่นกัน ดังนั้น การคงคุณค่าของทุนทางวัฒนธรรมในสิ่งที่แสดงออกถึงความเป็นของแท้ (authenticity) เป็นการอนุรักษ์รักษาต้นทุนทรัพยากรทางวัฒนธรรมของไทยจากการมองกลับไปที่รากเหง้าอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นที่หลากหลายนำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ เป็นพื้นฐานของการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม ร่วมกับการปรับปรุงตามบริบททางสังคมให้เกิดความร่วมมือ ตลอดจนความสามารถในการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตทางด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้อย่างยั่งยืนต่อไป

(๔) ทุนเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Capital)

ทุนเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นระบบ (System) ฐานข้อมูล (Data Base) และเครือข่าย (Network) ในการขับเคลื่อนทุนเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นองค์ประกอบของหน้าที่หนึ่งของทุนมนุษย์ เพื่อใช้ประกอบ การตัดสินใจทางการจัดการด้านต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปมักประกอบด้วยสารสนเทศพื้นฐานขององค์การ (Foundation Information) สารสนเทศที่ช่วยในการสร้างความสามารถในการผลิต (Productivity Information) สารสนเทศในการสร้างสมรรถนะ (Competence Information) สารสนเทศในการจัดสรรทรัพยากร (Resource Allocation Information) ตลอดจนสารสนเทศเพื่อสร้างเครือข่ายทางการตลาดและการขาย การขับเคลื่อนตามองค์ประกอบดังกล่าวเกิดจากการมองสิ่งที่สั่งสมอยู่ในตัวมนุษย์เป็นพื้นฐาน และมีการผสมผสานทุนทางวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ที่ต้องมีการจัดการร่วมกับความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้เกิดการผลิตเป็นสินค้าและบริการที่สามารถสร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์หรือคุณค่าทางสังคมได้

(๕) ทุนโครงสร้างสนับสนุน (Infrastructure Capital)

ทุนโครงสร้าง เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อการเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่จะผสมผสานความคิดของทุนทางปัญญาชุดเดิมจนเกิดความแปลกใหม่ขึ้นมาได้นั้น ขึ้นอยู่กับการมีทุนโครงสร้างที่ดี ที่ทำให้บุคลากร (ทุนมนุษย์) อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมและโครงสร้างที่เอื้อต่อการแปลงแนวความคิด/ภูมิปัญญา (Intellectual Capital) ให้กลายเป็นผลงานที่สร้างสรรค์ได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านการสร้างบรรยากาศสร้างสรรค์ ทั้งจากโครงสร้างพื้นฐานด้านศิลปะและวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ โรงละคร เป็นต้น จะช่วยกระตุ้นจินตนาการเอื้ออำนวยต่อการคิดสิ่งใหม่และการปฏิรูปการศึกษาในทุกระดับ ทุนโครงสร้างพื้นฐาน จึงเอื้อและสนับสนุนให้คนมีทักษะและความรู้ในสหสาขาวิชา เพื่อนำไปต่อยอดเป็นธุรกิจหรือใช้ประกอบอาชีพได้ ส่งผลประกอบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศได้ต่อไป

ทุนโครงสร้างมีและการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก หรือโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ เช่น สาธารณูปโภคพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทางการเงิน ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สนับสนุน การเกิดความคิดสร้างสรรค์ อาจรวมถึงการสนับสนุนจากสถาบันหรือภาคส่วนต่าง ๆ เช่น นโยบายการสนับสนุนของภาครัฐที่เอื้อต่อการเกิดความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎระเบียบจากสถาบันทางสังคม เช่น การบังคับใช้กฎหมายด้านลิขสิทธิ์ ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการมีบทบาทของสถาบันทางสังคมนั้น ๆ ที่มีต่อทุนโครงสร้างสนับสนุน

๔.๑.๒ ความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

๑) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๔๓ เป็นพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อประกาศว่าสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เป็นหน่วยงานภาครัฐสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรมพ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ ให้สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย มีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน และเผยแพร่ กิจการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อเพิ่มพูนพัฒนาภูมิปัญญา และการประยุกต์ใช้ในสังคม โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีหอศิลป์เพื่อเผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๒) ประสานงานเครือข่ายองค์กรศิลปวัฒนธรรม ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ

(๓) จัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๔) ศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ สติปัญญา และการประยุกต์ใช้งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๕) ระดมทรัพยากรและจัดให้มีกองทุนหรือแหล่งทุนด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๖) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย แผนงาน และยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่กิจกรรมสร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกรม

(๒) ศูนย์เครือข่ายสัมพันธ์และแหล่งทุน

(๓) ศูนย์หอศิลป์

(๔) สถาบันศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ข้อ ๔ ในสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ให้มีกลุ่มตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในสำนักงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงาน

(๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๕ ในสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เพื่อทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการบริหารของสำนักงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน

(๒) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน

(๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในสำนักงาน

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖ สำนักงานเลขานุการกรม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานบริหารทั่วไปและงานสารบรรณของสำนักงาน
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงาน
- (๓) ดำเนินงานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริม พัฒนา และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยแผนงาน และโครงการของสำนักงาน รวมทั้งติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน และโครงการของหน่วยงานในสังกัด

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ และการพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงาน

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระบบและบริหารงานบุคคลของสำนักงาน

(๖) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องงานนิติกรรมและสัญญา งานที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือและความสัมพันธ์กับต่างประเทศของสำนักงาน

(๘) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจการการปฏิบัติงานของสำนักงาน

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๗ ศูนย์เครือข่ายสัมพันธ์และแหล่งทุน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิจัย และสำรวจ เพื่อกำหนดแผนการระดมทุนส่งเสริมการลงทุนทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๒) ระดมทรัพยากรและบริหารจัดการแหล่งทุนหรือกองทุนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนบุคคล องค์กรรัฐ เอกชน ชุมชนในการสร้างสรรคงานและการระดมทุนทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ทั้งในและต่างประเทศ

(๔) เชื่อมโยง ประสานงาน และสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและบุคลากรด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ทั้งในและต่างประเทศ

(๕) กำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนหรือกองทุนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๘ ศูนย์หอศิลป์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีหอศิลป์เพื่อเผยแพร่ผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- (๒) สนับสนุนทางวิชาการในการจัดการหอศิลป์
- (๓) เป็นศูนย์กลางเครือข่ายหอศิลป์และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

- (๔) เป็นแหล่งเผยแพร่ผลงาน การจัดนิทรรศการ และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- (๕) ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติศิลปิน และผู้สร้างงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- (๖) แสวงหา และจัดหาผลงานทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อเป็นสมบัติของชาติ
- (๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๙ สถาบันศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ศึกษา วิเคราะห์ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาองค์ความรู้และวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- (๒) ส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่การสร้างองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งประเภทงานวิจิตรศิลป์และงานประยุกต์ศิลป์

- (๓) ศึกษาและเผยแพร่ผลงานของศิลปินผู้สร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งประเภทงานวิจิตรศิลป์และงานประยุกต์ศิลป์

- (๔) พัฒนาระบบการถ่ายทอดองค์ความรู้และผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- (๕) จัดกระบวนการเรียนรู้และประยุกต์ใช้คุณค่าของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในการดำเนินชีวิต

- (๖) พัฒนาระบบและจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- (๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๒) พระราชบัญญัติส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานด้านศิลปะร่วมสมัย และให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการอุดหนุนหรือให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ขอรับการส่งเสริม ประกอบด้วย

มาตรา ๓ “ศิลปะร่วมสมัย” หมายความว่า ศิลปะที่สร้างสรรค์จากความคิดและประยุกต์อย่างบูรณาการ โดยมีวัฒนธรรมเป็นฐานรากสำคัญในการสร้างสรรค์เพื่อรับใช้สังคม

มาตรา ๑๐ (๑) ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ เสนอนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาศิลปะร่วมสมัยต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๒ (๑) ให้สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนงานและยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดการสร้างสรรคศิลปะร่วมสมัยทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ และเพื่อให้การส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานในระดับนานาชาติเสนอคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๓) พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดี และทรงคุณค่าของชาติและของท้องถิ่น รวมทั้งการยกย่องเชิดชูเกียรติให้แก่บุคคลที่สมควรเป็นศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม หรือบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

มาตรา ๔ “วัฒนธรรม” หมายความว่า วิธีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ ส่งสม ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งด้านจิตใจและวัตถุอย่างสันติสุขและยั่งยืน

(๔) พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกาศ ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบด้วย มาตรา ๖ งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ งานสร้างสรรค์ประเภทวรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพหรืองานอื่นใดในแผนก วรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะของผู้สร้างสรรค์ไม่ว่างานดังกล่าวจะแสดงออกโดยวิธีหรือรูปแบบอย่างไร

ตามมาตรา ๑๕ กำหนดให้เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมมีสิทธิแต่ผู้เดียว

(๑) ทำซ้ำหรือดัดแปลง

(๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๓) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง

(๔) ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น

(๕) อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตาม (๑) (๒) หรือ (๓) โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างไรก็ได้หรือไม่ก็ได้ แต่เงื่อนไขดังกล่าวจะกำหนดในลักษณะที่เป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมไม่ได้

(๕) พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบด้วย

มาตรา ๔ กำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องไว้ว่า “เครื่องหมาย” หมายความว่า ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประติมากรรม ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อ กลุ่มของสี รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุหรือสิ่งเหล่านี้ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน

มาตรา ๔๔ ได้กำหนดการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ไว้ว่าเมื่อได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว ผู้ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้านั้นสำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้

(๖) พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการเทปและวีดิทัศน์ ประกอบด้วย

มาตรา ๔ กำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องไว้ว่า

“ภาพยนตร์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่รวมถึงวีดิทัศน์

“วีดิทัศน์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพหรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นเกมการเล่น คาราโอเกะที่มีภาพประกอบหรือลักษณะอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ กำหนดอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้มีการสร้างภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่มีลักษณะสร้างสรรค์ส่งเสริมการเรียนรู้ หรือมีคุณค่าในทางศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบที่คนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(๗) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเป็นการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

มาตรา ๓ กำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องไว้ว่า

“มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม” หมายความว่า ความรู้ การแสดงออก การประเพณีปฏิบัติหรือทักษะทางวัฒนธรรมที่แสดงออกผ่านบุคคล เครื่องมือ หรือวัตถุ ซึ่งบุคคล

กลุ่มบุคคล หรือชุมชนยอมรับและรู้สึก เป็นเจ้าของร่วมกัน และมีการสืบทอดกันมาจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งโดยอาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของตน

มาตรา ๔ มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับการส่งเสริมและรักษาตามพระราชบัญญัตินี้ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) วรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา
- (๒) ศิลปะการแสดง
- (๓) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล
- (๔) ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล
- (๕) งานช่างฝีมือดั้งเดิม
- (๖) การเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว
- (๗) ลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๘) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

มาตรา ๓ กำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องไว้ว่า

“การวิจัย” หมายความว่า การศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ หรือทดลองอย่างเป็นระบบ อันจะทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง ความรู้ใหม่ หรือหลักการไปใช้ในการตั้งกฎ ทฤษฎี แนวทางในการปฏิบัติเพื่อเป็นพื้นฐานของการ พัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และ ศิลปะวิทยาการแขนงต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อสร้างนวัตกรรมอันจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

“ระบบวิจัย” หมายความว่า การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงกันอย่างประสานสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

“มาตรฐานการวิจัย” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพ ที่พึงประสงค์ของการวิจัยและนวัตกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นในทุกกระบวนการของการวิจัยและ นวัตกรรมอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทั้งนี้ รวมถึงจริยธรรมที่นักวิจัยพึงปฏิบัติด้วย

“ข้อมูลการวิจัย” หมายความว่า ข้อมูลที่เกี่ยวกับโครงการและผลงานการวิจัยและ นวัตกรรม งบประมาณ บุคลากร ทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากการวิจัยและนวัตกรรม และข้อมูลอื่น ที่เกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรม

“นวัตกรรม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์ บริการ กระบวนการที่เกี่ยวกับการ ผลิต การจัดโครงสร้างองค์กร ระบบบริหารจัดการ การบริหารการเงิน ธุรกิจ การตลาด หรือในการ

อื่นใด ทั้งนี้ ซึ่งเป็นสิ่งใหม่ หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญและนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้างทั้งในเชิงพาณิชย์และสาธารณะ

“หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๒๘ กำหนดการเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ซึ่งได้ระบุถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย และนวัตกรรมแก่บุคคล คณะบุคคล ชุมชน หรือหน่วยงานภาคเอกชน ให้มุ่งเน้นโครงการวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง รวมทั้งการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและภาคการบริการของประเทศ

(๒) สามารถตอบสนองต่อการสร้างความรู้ใหม่ยกระดับนวัตกรรมปรับปรุงกระบวนการผลิตและบริการ แก้ปัญหาเชิงเทคนิค ทดแทนการนำเข้าเทคโนโลยี หรือมีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ

(๓) มีความเป็นไปได้สูงที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม

(๔) ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจเพื่อสังคมให้ดำเนินการในเชิงพาณิชย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ส่งเสริมการนำทรัพย์สินทางปัญญาสาธารณะ ทรัพย์สินทางปัญญาที่ผู้ทรงสิทธิหรือเจ้าของอนุญาตหรือยินยอมให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญานั้น รวมทั้งทรัพย์สินทางปัญญาที่สิ้นอายุการคุ้มครองตามกฎหมายไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการวิจัยและนวัตกรรม และการพัฒนาเพื่อต่อยอดความรู้และเทคโนโลยี

(๖) ลักษณะอื่นตามที่สภานโยบายกำหนด

๒) ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย ตามมาตรา ๑๐ (๑) และ(๓) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย มาตรา ๑๐ (๑) ได้กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมศิลปะร่วมสมัยมีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาศิลปะร่วมสมัยต่อคณะรัฐมนตรี และ (๓) กำหนดแนวทางในการจัดทำและให้ความเห็นชอบแผนงานและยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการสร้างสรรคงานศิลปะร่วมสมัย ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ และเพื่อส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานในระดับนานาชาติ

๓) ภาครัฐมีนโยบายผลักดันแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

อุตสาหกรรมไทยที่สามารถนำวิถีตรศิลป์ของไทยในแขนงต่าง ๆ มาสร้างสรรค์ร่วมกับอุตสาหกรรมบันเทิงสมัยใหม่ ซึ่งตรงกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG Economy model เป็นส่วนหนึ่งคือ

การผลักดัน (Soft Power)^๑ ไทย เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รัฐบาลเร่งเดินหน้าส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทยใน ๑๕ สาขา คือ ๑) งานฝีมือและหัตถกรรม ๒) ดนตรี ๓) ศิลปะการแสดง ๔) ทัศนศิลป์ ๕) ภาพยนตร์ ๖) การแพร่ภาพและกระจายเสียง ๗) การพิมพ์ ๘) ซอฟต์แวร์ ๙) การโฆษณา ๑๐) การออกแบบ ๑๑) การให้บริการด้านสถาปัตยกรรม ๑๒) แฟชั่น ๑๓) อาหารไทย ๑๔) การแพทย์แผนไทย ๑๕) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ขณะเดียวกันก็ผลักดันวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ ๕F ได้แก่ ๑) อาหาร (Food) ๒) ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) ๓) ผ้าไทย และการออกแบบแฟชั่น (Fashion) ๔) มวยไทย (Fighting) และ ๕) การอนุรักษ์และขับเคลื่อนเทศกาล ประเพณีสู่ระดับโลก (Festival) เชื่อว่ายังเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมส่งออกสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจหลังสถานการณ์โควิด -๑๙

การพัฒนาเศรษฐกิจด้วย “ปัญญา” “สร้างสรรค์” :ซึ่งภาครัฐมีความมั่นใจว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์ไทยจะประสบความสำเร็จ เนื่องจากไทยมีจุดเด่นและความพร้อมด้านทุนวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่สะสมอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งศิลปหัตถกรรม ประเพณี สถานที่ท่องเที่ยว ชุมชนที่มี “อัตลักษณ์” ของตนเอง ผสมกับความคิดสร้างสรรค์และงานฝีมือของคนไทย ก่อให้เกิดมูลค่าเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี อีกทั้ง ความสำเร็จของศิลปินไทย ทุกสาขาศิลปะ ดนตรี ภาพยนตร์ ออกแบบดีไซน์ รวมถึงบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สะท้อนให้เห็นถึงความจริงจัง มุ่งมั่น ทุ่มเทฝึกฝนอย่างหนัก จนประสบความสำเร็จ และสามารถช่วยจุดประกาย สร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนไทยและผู้อยู่ในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทย ในการนำศิลปวัฒนธรรมไทยมาสร้างสรรค์เป็น Soft Power เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและให้เป็นที่รู้จักและเผยแพร่ในระดับโลก

๔) การพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy model) เศรษฐกิจของประเทศไทยที่ผ่านมามีการขยายตัวที่ช้า ประชาชนของประเทศส่วนใหญ่ยังมีรายได้น้อย รัฐบาลจึงจำเป็นต้องขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปสู่รูปแบบเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า BCG Economy model ในการช่วยต่อยอดจุดแข็งของประเทศในด้านความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูงขึ้น โดยใช้กลไกวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยไปสู่ Thailand ๔.๐ ซึ่งประกอบด้วย ๓ เศรษฐกิจหลัก คือ B - Bio economy ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการนำความรู้ระดับสูงด้านเทคโนโลยีชีวภาพและต้นทุนด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่ประเทศไทยมีอยู่

^๑Soft Power คือ การเผยแพร่วัฒนธรรม ที่สามารถทำให้ผู้อื่น “ต้องการ” และ “ยอมรับ” ในสิ่งที่คุณต้องการ โดยสิ่งสำคัญที่สุดคือต้องดึงดูดความต้องการของผู้อื่นให้พวกเขาเกิดการยอมรับด้วยความ “เต็มใจ” ปราศจากการบังคับขู่เข็ญ

มากมาเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการใช้ทรัพยากรชีวภาพให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด เชื่อมโยงกับ C - Circular economy ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ที่คำนึงถึงการนำวัสดุกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด คือ เน้นการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบในกระบวนการผลิตตลอดวัฏจักรชีวิต และการนำวัสดุเหลือทิ้งเหล่านั้นมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงทางอุตสาหกรรม ซึ่งจะช่วยลดขยะและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวมได้ และทั้งสองเศรษฐกิจนี้อยู่ภายใต้ G - Green economy ระบบเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งมีเป้าหมายสูงสุด มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืนของคุณภาพสิ่งแวดล้อม (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, ๒๕๖๒)^๒

ทั้งนี้ BCG Economy model สามารถช่วยพัฒนาและช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ตอบโจทย์อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ คือ ๑) ระบบนิเวศโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ๒) อาหารสุขภาพ ๓) สมุนไพรไทย ๔) ยาชีววัตถุ ๕) ระบบตรวจจับ (Sensor) ๖) การสื่อสารและการเคลื่อนย้ายในอนาคต (Future mobility) และ ๗) เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมสีเขียว (Green and environmental economy) ซึ่งอยู่ใน 4 สาขาที่เป็นยุทธศาสตร์หลักในการขับเคลื่อน BCG Economy model คือ ๑) สาขาอาหารและการเกษตร ๒) สุขภาพและการแพทย์ ๓) พลังงานวัสดุ และเคมีชีวภาพ และ ๔) การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๕) การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยตามแนวคิด Thailand ๔.๐

ไทยแลนด์ ๔.๐ เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศบนวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วภายใต้เหตุการณ์ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังเป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยมีฐานคิดหลัก คือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น และเพื่อให้เกิดผลจริงต้องมีการพัฒนาวิชาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดในกลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ดังนี้

^๒ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๒). **ข้อเสนอ BCG in Action: The New Sustainable Growth Engine โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

(๑) กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ เช่น สร้างเส้นทางธุรกิจใหม่ (New Startups) ด้านเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีอาหาร เป็นต้น

(๒) กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ เช่น พัฒนาเทคโนโลยีสุขภาพ เทคโนโลยี การแพทย์ สปา เป็นต้น

(๓) กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม เช่น เทคโนโลยีหุ่นยนต์ เป็นต้น

(๔) กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว เช่น เทคโนโลยีด้านการเงิน อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์ โดยไม่ต้องใช้คน เทคโนโลยีการศึกษา อี-มาร์เก็ตเพลส อี-คอมเมิร์ซ เป็นต้น

(๕) กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง เช่น เทคโนโลยีการออกแบบ ธุรกิจไลฟ์สไตล์ เทคโนโลยีการท่องเที่ยว การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ เป็นต้น

กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง มีเป้าหมายเพื่อผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative Hub) ของอาเซียนภายใน ๑๐ ปี สามารถใช้สินทรัพย์ทางวัฒนธรรมเป็นต้นทุนในการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์และบริการร่วมกับความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และเทคโนโลยี และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ๒ ล้านบาท ภายใน ๒๐ ปี โดยมีนโยบายชัดเจนที่จะพลิกฟื้นและผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วยนวัตกรรม การดำเนินงานดังกล่าวจะต้องมีการบูรณาการและร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อพัฒนาสินค้าและบริการดังกล่าว ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและลูกค้า เชื่อมโยงความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสมาชิกอาเซียน ฯลฯ ไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศร่วมกันอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอนาคต

๔.๑.๓ ผลการดำเนินงานด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ผลการดำเนินงานด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย มีการดำเนินงานที่สามารถดำเนินการได้ดีและไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่คาดหวัง โดยสิ่งที่สามารถดำเนินงานด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้ดี คือ ๑) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมีการดำเนินการสร้างหอศิลป์ เพื่อเป็นพื้นที่แห่งการพบปะสังสรรค์และการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ๒) สามารถผลักดันให้มีการจัดงานมหกรรม เทศกาลศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในระดับนานาชาติ ๓) ส่งเสริมความนิยมไทยและอัตลักษณ์ความเป็นไทยผ่านสินค้า บริการ อาทิ ส่งเสริมอุตสาหกรรมเพลงไทย ภาพยนตร์ไทยออกสู่เวทีนานาชาติ ส่งเสริมการออกแบบศิลปหัตถกรรมไทย ส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าและอาหารไทยในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อดึงดูดรายได้ด้านงานศิลปวัฒนธรรมเข้าสู่ประเทศ ๔) ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างรายได้ภายในชุมชน

๖) การประชาสัมพันธ์ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ๗) สนับสนุนส่งเสริมงานศิลปะร่วมสมัย ทั้ง ๙ สาขา และสนับสนุนงบประมาณให้แก่ศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงาน และ ๘) ยกย่องและเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน

นอกจากนี้ในการดำเนินงานด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่คาดหวัง คือ ๑) บุคลากรของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยยังขาดความเข้าใจคำนิยามของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยอย่างแท้จริง และการแยกแยะความแตกต่างศิลปะของศิลปะการกับศิลปะร่วมสมัย ๒) การส่งเสริมด้าน Soft Power ยังไม่ชัดเจนและเต็มที่ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ๓) การต่อยอดเชิงเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์ต้นแบบยังมีข้อจำกัดจากการเป็นหน่วยงานราชการ ทำให้ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าที่ผลิตได้ ส่งผลให้มูลค่าทางด้านเศรษฐกิจยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ๔) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยยังไม่สามารถผลักดันให้เกิดกฎหมายภาษีของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ๕) การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบทบาท หรือภาพลักษณ์ของหน่วยงานยังไม่มี ความชัดเจน ๖) การพัฒนาระบบฐานข้อมูล และ ๗) การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างคุณค่าทางสังคมของงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

อีกทั้งในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕) ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยยังพบว่าสถานการณ์โควิด - ๑๙ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อาทิ การเข้าถึงงานศิลปะ การจัดงานรวมตัวของเครือข่ายไม่สามารถดำเนินการได้ส่งผลให้การมีส่วนร่วมลดลง เครือข่ายศิลปินยังขาดงานและขาดรายได้ และจำนวนผู้เข้าชมการจัดงานมหกรรม/เทศกาลลดลงจากสถานการณ์ปกติ ส่งผลให้รายได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง จากผลกระทบดังกล่าวข้างต้นสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย จึงมีการปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินงาน โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นตัวช่วยในการทำงานประสานงาน จัดงาน ผ่านโปรแกรม Zoom และจัดนิทรรศการเสมือนจริง เพื่อสร้างเครือข่ายการสื่อสารทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ทำให้ช่องทางการสื่อสารทางเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและเป็นกระแสหลักในการเผยแพร่ผลงานศิลปะ รวมถึงมีแผนช่วยเหลือศิลปินที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด- ๑๙

๔.๑.๔ ทิศทางการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยของไทยในช่วง ๕ ปีข้างหน้า : โอกาสและความท้าทาย

ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย คือ การผสมผสานรากเหง้าจนกลายมาเป็นแนวคิด การดึงรากเหง้าออกมาเป็นการสร้างความเป็นปึกแผ่นในแง่ของโครงสร้างวัฒนธรรมภายในประเทศ ในมุมมองของประเทศไทยที่ยังขาดคือการสร้างบทสนทนา หรือการเข้าไปมีบทบาทในเวทีระดับสากล ซึ่งศิลปินในวงการศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยและเครือข่ายทั้งหมดจำเป็นต้องทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ จำเป็นต้องมีปรับเปลี่ยนมุมมองไม่ใช่เพียงการมองศิลปะคือศิลปะเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมอง

ศิลปะว่าเป็นทุนทางวัฒนธรรม ถ้ามองในบริบทของประเทศไทยที่มีรากเหง้า สิ่งที่ต้องทำในอันดับแรก คือ การมองหาทิศทางของประเทศไทย ที่ยังพบปัญหาที่หลากหลาย เช่น ปัญหาชนกลุ่มน้อย ปัญหา LGBTQ ความไม่แน่นอนทางการเมืองภายใน การตอบโต้กันของคนกลุ่มต่าง ๆ โดยกลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นการสื่อสารกันผ่านรูปแบบในการกล่าวอ้างถึงสิทธิทางที่ดิน ก็ใช้วัฒนธรรมรากเหง้ามาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำให้เห็นถึงความสำคัญของวัฒนธรรมหรือศิลปะเป็นสิ่งสำคัญ ต้องมีความเข้าใจใน Soft power อย่างแท้จริง ซึ่งวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์ในแต่ละวัน เพราะฉะนั้นต้องทำให้เกิดรูปทรงเป็นรูปธรรมจับต้องได้

ความท้าทายของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยอีกรูปแบบหนึ่ง คือการเกิดยุค Disruption ซึ่งเป็นยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงแบบกะทันหัน อันผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-๑๙ ซึ่งการสร้างมูลค่าจากรากเหง้าจะโดนกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ซึ่งในส่วนที่ต้องรับมือ คือ ศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานจำเป็นจะต้องปรับตัวเองตลอดเวลา เพื่อให้สามารถส่งข้อความหรือการถ่ายทอดงานศิลปะให้ทันต่อเทคโนโลยี ประเทศที่เป็นมหาอำนาจทางวัฒนธรรมภายในเอเชียตะวันออกเฉียง คือ ประเทศเกาหลี ในช่วงระยะเวลาเพียงนาน ประเทศเกาหลีสามารถเป็นตัวอย่างในการกลับมาขึ้นหิ้งและสามารถยกระดับวัฒนธรรมขึ้นมาได้อย่างรวดเร็ว และไม่ใช่เพียงทางวัฒนธรรมเท่านั้นแต่เป็นทั้งเศรษฐกิจและการเมือง โดยนโยบายของประเทศเกาหลี คือ การเน้นความสมบูรณ์แบบ ซึ่งแตกต่างจากประเทศสหรัฐอเมริกาที่เป็นประเทศมหาอำนาจทางวัฒนธรรมที่มีนโยบายที่ต้องการความหลากหลายภายในประเทศ แต่ในมุมมองของประเทศเกาหลีมองว่ามนุษย์ต้องความสมบูรณ์แบบ ไม่ต้องการความเท่าเทียม โดยมีการถ่ายทอดวัฒนธรรมผ่านรูปแบบต่าง ๆ เช่น K-Pop นักแสดง นักร้อง แฟชั่น อาหาร เครื่องดื่ม และที่ได้รับความนิยมอย่างมากที่สุดคือ ละครเกาหลีหรือซีรีส์เกาหลี ได้มีการสอดแทรกวัฒนธรรมผ่านสื่อต่างทั้งออฟไลน์และออนไลน์ผ่านช่องทางต่างๆ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงทางบทสนทนาของวัฒนธรรมอย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม โดยพื้นที่เหล่านี้สามารถถ่ายทอดความเป็นตัวเอง และเป็นพื้นที่ที่อยากทำอะไรก็ได้ สร้างตัวตนที่สวยงาม ความสมบูรณ์แบบ จึงทำให้วิถีคิดของการบริโภคที่เปลี่ยนไป

ดังนั้นประเทศไทยไม่จำเป็นต้องพัฒนาตั้งแต่รากเหง้าของตัวสินค้าทางวัฒนธรรม แต่สามารถปรุงแต่งได้ทันที ศิลปินหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจำเป็นต้องฝึกทักษะให้พร้อมอยู่ตลอดเวลา มีการปรับเปลี่ยนตามบริบทของสังคมและตามสถานการณ์เพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยี ดังนั้นประเทศไทยต้องสร้างทิศทาง วิสัยทัศน์ และสร้างวัฒนธรรมที่เป็นตัวเบิกทางการแข่งขันกับประเทศมหาอำนาจทางวัฒนธรรม และจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีด้วย เพราะประเทศไทยยังขาดเทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่จะทำให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดมูลค่าสูงสุด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาช่วยในการพัฒนาความสามารถบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สิ่งที่ประเทศไทยต้องดำเนินการให้เกิดการก้าวหน้าในวงการศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย จำนวน ๓ องค์ประกอบ คือ ๑) พื้นที่สำหรับการแสดงออก ๒) ทุนทางวัฒนธรรม และ ๓) ศิลปินหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดทำให้เกิดกระบวนการทั้ง ๓ ส่วน ให้สามารถทำงานร่วมกันได้ ภาครัฐต้องเป็นตัวกลางในการอำนวยความสะดวก เป็นผู้จัดการพื้นที่ให้ศิลปินมีพื้นที่ในการสร้างสรรค์ผลงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จึงจะทำให้วงการศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยสามารถก้าวหน้าไปในทิศทางที่ควรจะเป็นได้ นอกจากนี้ ประเทศไทยควรมีแพลตฟอร์มที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ ต้องมีพื้นที่หรือชิ้นงานที่สามารถแข่งขันในระดับนานาชาติ รวมถึงมีศักยภาพในการดึงศิลปินระดับนานาชาติและนำศิลปินที่มีความสามารถเท่าเทียมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน จึงจะสามารถวัดระดับกับประเทศเหล่ามหาอำนาจทางวัฒนธรรมเหล่านี้ได้ ดังนั้นควรต้องหีบวัฒนธรรมรากเหง้า ออกมาก่อน และสร้างความเข้าใจถึงกระบวนการที่จะสร้างความพร้อมบุคลากรก่อนถึงจะสามารถพัฒนาได้เท่าเทียมกับประเทศระดับมหาอำนาจทางวัฒนธรรมได้

๔.๑.๕ ระบบนิเวศการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

การสร้างระบบนิเวศการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกันตามลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานให้สามารถอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย โดยระบบนิเวศประกอบไปด้วยแนวทางการจัดการต้นน้ำ (การเตรียมการ) กลางน้ำ (กระบวนการ) และปลายน้ำ (ผลการดำเนินงาน) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงจากลักษณะของโครงการที่จัดทำขึ้นจากสำนักงานศิลปวัฒนธรรม หน่วยงานภายในกระทรวงวัฒนธรรมหรือหน่วยงานภายนอก ที่ควรจัดทำขึ้นในการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้เท่าทันกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยใช้หลัก Value Chain หรือห่วงโซ่คุณค่า มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบพื้นฐานขั้นเตรียมการด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (ต้นน้ำ) พบว่า กระบวนการนี้เป็นกระบวนการเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดระบบนิเวศศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย โดยเริ่มต้นจากการพัฒนาระบบการศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานวิถีชีวิตของคนไทยในปัจจุบันที่นำเอาคุณค่า (value) ผสมผสานกับการใช้ชีวิต สามารถแบ่งกลุ่มได้ ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ใช้ที่ไม่ใช่แค่ศิลปินแต่ประกอบด้วยประชาชนทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากการทำงานศิลปะ หรือผ่านการใช้สินค้าและบริการ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นกลุ่มผู้ผลิต อีกทั้งประชาชนทุกคนต้องผ่านกระบวนการของระบบการศึกษา เพราะฉะนั้น ภารกิจแรกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบนิเวศของวัฒนธรรมร่วมสมัย คือ การนำสิ่งต่าง ๆ เข้าไปอยู่ในระบบการศึกษา เพื่อสร้างการรับรู้และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย โดยทางด้านอุปสงค์ (Demand) คือ การเห็นคุณค่า รู้ถึงประโยชน์และต้องการใช้ประโยชน์จากผลงานที่สนใจ และทางด้านอุปทาน (Supply) คือ ผู้ผลิตกำลังคนที่มีทักษะด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยขึ้นมา โดยมีศิลปินเป็นผู้ผลิตชิ้นงานขึ้นมาในการเผยแพร่สู่สาธารณชน

นอกจากนี้ข้อมูลการทำงานร่วมกับศิลปินสามารถนำไปเป็นเครือข่ายและพัฒนาจนกลายเป็น Network ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ฐานข้อมูลจะมีการขยายขนาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนนำไปสู่ Big data โดยการจัดทำฐานข้อมูลเก็บข้อมูลของศิลปินในแต่ละกลุ่มสาขา ประเภทของการแสดงงาน การร่วมงานกับเครือข่ายจะสามารถคาดการณ์ความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรมได้ และจะสามารถเห็นจุดแข็ง จุดอ่อนของศิลปินวัฒนธรรมร่วมสมัยได้มากขึ้น เพราะฉะนั้น Database จะมีทั้งรายชื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความเชี่ยวชาญ และผลงานที่สร้างอยู่ในฐานข้อมูลทั้งหมด ซึ่งจะสามารถระบุถึงข้อจำกัดได้ว่า ใน ๓-๕ ปีที่ผ่านมาการขับเคลื่อนหน่วยงานติดขัดประเด็น หรือข้อกฎหมายใดที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน จนนำไปสู่โครงการ ทบทวนกฎระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในอนาคต

การพัฒนาทักษะ องค์ความรู้บุคลากร และประชาชน คือ การสร้างการรับรู้ หรือความเข้าใจที่กระตุ้นความคิด หรือเปิดมิติให้กับประชาชน คำสำคัญที่จะทำให้เข้าใจศิลปินวัฒนธรรมร่วมสมัยมากขึ้น อาทิ ศิลปะบำบัด (Art Therapy) ที่ช่วยลดระดับความเครียดและสามารถช่วยเหลือคนให้มีสุขภาพดีขึ้น สามารถนำไปทำงานเชื่อมโยงกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือกระทรวงสาธารณสุข หรือ Commercial Art สามารถทำงานร่วมกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานธุรกิจการค้า และ Food design Art ทำงานร่วมกับสถาบันอาหาร เป็นต้น เพราะฉะนั้นการเผยแพร่องค์ความรู้นั้นไม่ใช่แค่กับประชาชนทั่วไป แต่หน่วยงานต่าง ๆ ต้องทราบถึงการทำงานของสำนักงานศิลปินวัฒนธรรมร่วมสมัยนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานได้อย่างไรบ้าง

การส่งเสริมการสร้างสรรคผลงานศิลปินวัฒนธรรมร่วมสมัย งานศิลปะร่วมสมัยควรมีหลายระดับที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและนำไปปฏิบัติได้ โดยการส่งเสริมการสร้างกิจกรรมในระดับพื้นที่ภายในประเทศ อาทิ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีการขับเคลื่อนโครงการร่วมลงทุน Co-Working Space อำเภอเมืองเลย Creative Space อำเภอด่านซ้าย ในจังหวัดเลย ซึ่งสำนักงานศิลปินวัฒนธรรมร่วมสมัยสามารถนำผลงานศิลปะสมัยใหม่ (Modern Art) ไปบูรณาการร่วมมือในการจัดแสดงภายในพื้นที่ได้ ดังนั้นในการส่งเสริมและสร้างกิจกรรมด้านศิลปินวัฒนธรรมในระดับพื้นที่ ภายใน ๕ ปี ควรเริ่มจากการกำหนดพื้นที่แบบ Sandbox และขยายพื้นที่ในการจัดแสดงให้ครอบคลุมภายในประเทศในลำดับต่อไป เพราะถ้ามีการจัดแสดงงานศิลปะทั้งประเทศในครั้งเดียว จะส่งผลให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพและไม่สามารถดึงดูดให้ประชาชนที่สนใจเข้าร่วมงานได้อีกทั้งทรัพยากร งบประมาณ อุปกรณ์ในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นตัวสำคัญในการพัฒนาศิลปินวัฒนธรรมร่วมสมัย สำนักงานศิลปินวัฒนธรรมร่วมสมัยไม่จำเป็นต้องมีการลงทุนเองในทุกกระบวนการแต่สามารถหาข้อมูลในการบูรณาการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นได้

การบริหารจัดการด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (กลางน้ำ) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมีกำลังคน มีทรัพยากรในการบูรณาการเพียงพอ รวมทั้งมีฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในปัจจุบัน สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอด โดยการสร้างคนรุ่นใหม่ขึ้นมาดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญในการเติบโตอย่างรวดเร็วของสายงานศิลปะร่วมสมัย แต่ทักษะของศิลปินที่การพัฒนาทักษะตนเองต้องใช้เวลาการฝึกฝน ๑๐-๒๐ ปี ถ้ามีการนำเทคโนโลยีมาใช้จะส่งผลให้มีลดระยะเวลาในการพัฒนาทักษะได้

การสร้างพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเป็นการสร้างช่องทางในการเผยแพร่ไปสู่ระดับพื้นที่โดยมีรูปแบบการเผยแพร่จำนวน ๓ รูปแบบ คือ Online Offline และ Hybrid โดยเป็นสิ่งที่ต้องทำงานควบคู่ไปด้วยกัน ถึงแม้ต้นทุนในการจัดจะไม่เหมือนกัน ยุทธศาสตร์ในการเรียงความสำคัญในการเลือกงานประเภทต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในรูปแบบ Online Offline Hybrid ต้องดูสถานการณ์และความจำเป็นในการจัดการลักษณะงานเหมาะสมกับรูปแบบไหน เช่น การร่วมงานกับศิลปินหรือนานาชาติ เดิมมีการจัดงานในรูปแบบเพียง Onsite แต่เมื่อมีสถานการณ์โควิด - ๑๙ จึงมีการปรับรูปแบบให้มีการดำเนินงานในรูปแบบ Hybrid ที่มีการดำเนินงานทั้ง Online และ Offline เป็นต้น นอกจากนี้ในการจัดพื้นที่การแสดงศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยผู้จัดต้องคำนึงถึงพื้นที่การเรียนรู้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ อีกทั้งพื้นที่ที่ศิลปินสามารถมาแสดงความคิดเห็นหรือแสดงผลงานหรือพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพื้นที่ที่สามารถนำผลงานไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้

การจัดทำนโยบาย แผนงานในการขับเคลื่อนศิลปวัฒนธรรมให้นำไปสู่การมองหามิติทางสังคม และเศรษฐกิจ ควรมีวิชาชีพผู้จัดการงานศิลป์ สามารถทำเป็นหลักสูตรระยะสั้นที่สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยต้องทำร่วมกับมหาวิทยาลัย คุรุสภาวิชาชีพ สมาคมหรือองค์กรต่าง ๆ ในการสร้างคนกลุ่มนี้ขึ้นมาทำหน้าที่เป็นคนนำผลงานศิลป์ไปกระจายรายได้ สามารถหาช่องทางที่เชื่อมต่อของผลงาน ชิ้นงานที่หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมสร้างไปสู่ตลาด

ผลการดำเนินงาน/ความร่วมมือ (ปลายน้ำ) ถ้ามีผลการดำเนินงานของต้นน้ำ กลางน้ำ จะสามารถนำไปสู่ผลงานศิลปะที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจากคนหลายกลุ่ม และถูกนำไปสร้างคุณค่าทางสังคม และกลายเป็นมูลค่า สร้างรายได้จากการดำเนินการของระบบกลางน้ำที่สร้างเป็นมิติทางเศรษฐกิจจนกลายเป็นการสร้างเครือข่ายที่เชื่อมโยง ไม่ใช่แค่เครือข่ายศิลปิน เครือข่ายจัดแสดง แต่เป็นเครือข่ายที่ข้ามกระทรวง ข้ามหน่วยงาน ข้ามภาค เชื่อมโยงไปสู่ระดับนานาชาติ จนกลายเป็น Network ซึ่งผลงานบางชิ้นอาจจะไม่ได้ขายโดยคนไทย แต่มีคนจากต่างประเทศต้องการมาเป็นนายหน้าซื้อขาย (Broker) งานที่ผลิต ดังนั้นเมื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางด้านงานศิลปวัฒนธรรมร่วม

สมัยได้แล้วภาพลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจะสามารถยกระดับขึ้นมา จากการทำเป็นของคน เฉพาะกลุ่มกลายเป็น Soft power ใหม่ที่เกิดขึ้น โดยการขับเคลื่อนทั้งหมดในการพัฒนา ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และการดำเนินการพัฒนาได้ต่อเนื่องและมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น รายละเอียดตามทีแสดงไว้ในรูปที่ ๒

รูปที่ ๒ ระบบนิเวศการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

จากรูป ๒ ระบบนิเวศการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย แสดงให้เห็นถึงคะแนนของฐานข้อมูลในเป้าหมายของการพัฒนา (T) มีคะแนนเต็มอยู่ที่ ๑๐ คะแนน และการทำงานต้องมีคะแนนไม่ต่ำกว่า ๘.๕ ซึ่งภายในการทำงานที่ผ่านมาของการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยตามทีแสดงมีคะแนนต่ำกว่า ๘.๕ แสดงว่าหน่วยงานสามารถดำเนินการอะไรก็ได้ แต่ต้องดำเนินการให้ระบบนิเวศสามารถหมุนตัวได้เร็วขึ้น และมีคะแนนมากกว่า ๘.๕ โดยการจัดทำโครงการ Quick Win ให้เกิดผลการดำเนินงานได้ทันทีและพัฒนาได้สมดุลจนถึงเป้าหมาย อีกทั้งจากภาพยังแสดงให้เห็นว่า GAP ช่องว่างในการพัฒนา มีช่องว่างต่ำกว่า ๕ คะแนน ถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง ถ้ามีคะแนนมากกว่า ๕ คะแนน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่สามารถดำเนินการพัฒนาและลดช่องว่างให้มีระดับต่ำอยู่ระหว่าง ๐.๕ ถึง ๑ คะแนนจะสามารถพัฒนางานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้ดี

๔.๒ ภาพรวมของแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

๔.๒.๑ วิสัยทัศน์

“ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อสร้างสรรค์สังคม และขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน”

๔.๒.๒ พันธกิจ

- ๑) ส่งเสริมการสร้างสรรคงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- ๒) ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และสร้างสรรค์สังคม
- ๓) พัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๔) บูรณาการความร่วมมือในการผลักดันงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- ๕) ส่งเสริมให้งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๔.๒.๓ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสร้างสรรค์สังคม
- ๒) เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากการพัฒนานวัตกรรม และเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจจากพื้นฐานของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- ๓) เพื่อส่งเสริมให้สังคมเกิดการเรียนรู้ รับรู้ และเข้าใจถึงคุณค่างานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย นำไปสู่การยกระดับองค์ความรู้ในการพัฒนาพื้นที่บนฐานทุนทางวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในทุกกระดับ
- ๔) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการนำองค์ความรู้จากงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไปใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในทุกช่วงวัยสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- ๕) เพื่อสร้างการรับรู้ และเผยแพร่ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทยสู่ระดับสากล รวมทั้งส่งเสริมภาพลักษณ์ความเป็นไทยบนฐานทุนทางวัฒนธรรม

๔.๒.๔ เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม

๑. เป้าหมายหลัก

- ๑) อัตราการขยายตัวของมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น
- ๒) เกิดพื้นที่สร้างสรรค์และแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพิ่มขึ้น
- ๓) มีระบบฐานข้อมูลกลางสนับสนุนการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๔) ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ และพื้นที่สร้างสรรค์ด้าน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

๒. ตัวชี้วัดหลัก

- ๑) มูลค่าทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐
- ๒) มูลค่าผลตอบแทนทางสังคมที่เกิดจากการสร้างสรรค์งานศิลปะ วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐
- ๓) จำนวนพื้นที่สร้างสรรค์และแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพิ่มขึ้น ๑๒ แห่ง
- ๔) ระบบฐานข้อมูลกลางด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่มีความพร้อมสำหรับการใช้งาน ของทุกภาคส่วน จำนวน ๑ ระบบ

๕) เครือข่ายความร่วมมือในประเทศ และต่างประเทศ ที่มีผลงานความร่วมมือที่ เป็นรูปธรรม เพิ่มร้อยละ ๒๐

๔.๒.๕ แนวทางการดำเนินงาน/การพัฒนา

แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและ ตัวชี้วัดที่กำหนดในแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการดำเนินงาน/การพัฒนาตามแผนปฏิบัติการฯ นี้ กำหนดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สร้างคุณค่าให้กับสังคม และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน

ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการหรือการดำเนินงานในการสร้างสรรค์สังคม และกิจกรรม ทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ใช้ฐานทุนทางวัฒนธรรม ศิลปะ และภูมิปัญญามาพัฒนาต่อยอด โดยใช้ ความคิดสร้างสรรค์ ผสมผสานการใช้เทคโนโลยี ก่อให้เกิดนวัตกรรม ผลงานหรือสินค้า และบริการที่มี ความใหม่หรือโดดเด่น มีลักษณะเฉพาะตัวมีคุณค่า และมูลค่า ส่งผลต่อการสร้างคุณค่าทางสังคมและ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา และสร้างสรรค์ผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

เป้าหมาย

(๑) องค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยถูกนำมาใช้ในการพัฒนา และสร้างสรรค์ นวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และคุณค่าทางสังคม

(๒) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา และสร้างสรรค์ผลงานศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัยบนฐานทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

(๓) ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อพัฒนาต่อยอดผลงานสร้างสรรค์และนวัตกรรมให้เป็นสินค้าและบริการที่สร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

(๑) มูลค่าทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

(๒) จำนวนสินค้าและบริการด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่ได้รับการสร้างสรรค์และสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์จากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า ๒๕ รายการ

(๓) จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพการสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการ ไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย

(๔) อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ขยายตัวร้อยละ ๕

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

(๑) คุณค่าทางสังคมที่เกิดจากการสร้างสรรค์งานศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๒) ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าจากการสร้างสรรค์โดยศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๓) ผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้รับการคุ้มครองสิทธิ และทรัพย์สินทางปัญญา สร้างความโดดเด่น และเกิดคุณค่ากับผลงาน

(๔) อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้รับการพัฒนาต่อยอดและเกิดเป็นมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจของประเทศ

(๕) แนวทาง/มาตรการสนับสนุนการสร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ประกอบการ

หมายเหตุ: ๑) อัตราส่วนมูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ อยู่ที่ร้อยละ ๗.๕ (อ้างอิงข้อมูลจาก Dashboard ของ สศส. ซึ่งเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ www.cea.or.th)

๒) อ้างอิงจากเป้าหมายระดับแผนแม่บทฯ ประเด็นการท่องเที่ยว สถานะการบรรลุเป้าหมาย ปีพ.ศ. ๒๕๖๓

๓) อ้างอิงข้อมูลจากผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๔) อ้างอิงจากข้อมูลเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

แนวทางการพัฒนา

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสรรคศิลป์วัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคม โดยส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคต่อยอดองค์ความรู้งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจากทุนทางวัฒนธรรม นำมาเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างการรับรู้ถึงคุณค่าทางจิตใจ และสังคมของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ผ่านการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของสังคม พัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของพื้นที่ และความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน มุ่งเน้นความสำคัญต่อการสร้างคุณค่า สร้างค่านิยม จิตสำนึกที่ดี ความตระหนัก ความสำคัญและความภาคภูมิใจต่อศิลปวัฒนธรรมของไทย

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสรรคศิลป์วัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยภาครัฐให้การสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น ผู้ประกอบการภาคเอกชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และชุมชนหรือท้องถิ่น ให้มีรายได้จากสินค้าและบริการทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพิ่มขึ้น มีการนำทุนทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีศักยภาพมาพัฒนาสร้างสรรค์ และยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ 5F ได้แก่ ๑) อาหาร (Food) ๒) ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) ๓) การออกแบบและแฟชั่น (Fashion) ๔) มวยไทย และศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย (Fighting) และ ๕) เทศกาลประเพณี (Festival) พัฒนาระบบการสร้างสรรคสินค้าและบริการ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์มาผสมผสานกับการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ และวัฒนธรรม และสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีความโดดเด่น เอกลักษณ์ เฉพาะตัว นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการในระดับพื้นที่ ผ่านการส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกจากภาครัฐ ตามแนวคิดห่วงโซ่คุณค่า ๓ ส่วน ได้แก่ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมการผลิตหรือสนับสนุนการผลิต และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดจำหน่าย เพื่อพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้มีการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ

(๓) สร้างมาตรการและแนวทางการส่งเสริมการสร้างสรรคผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ผลักดันการขับเคลื่อนนโยบายให้มีกลไกหรือกระบวนการที่จะมีผลต่อการสร้างแรงจูงใจสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน (Ecosystem) ให้กับภาคเอกชน สนับสนุนแหล่งทุน และส่งเสริมการลงทุนในประเภทกิจการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยกำหนดมาตรการและแนวทางการส่งเสริม เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของผู้ประกอบการในทุกๆระดับ เช่น การปรับเพิ่มอัตรารายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล การขยายขอบเขตค่าใช้จ่ายในการยกเว้น การปรับปรุง

กระบวนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และการปรับปรุงกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค เป็นต้น ตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐสมทบกับผู้ประกอบการภาคเอกชนในการสร้างสรรค์หรือพัฒนางานที่เกี่ยวข้อง (Matching Grant) และการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาสร้างสรรค์ของผู้ประกอบการ และวิสาหกิจชุมชนในระดับท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสร้างสรรค์ในระดับพื้นที่ซึ่งเป็นฐานทุนทางวัฒนธรรมในระดับท้องถิ่น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(๔) ปกป้องและคุ้มครองผลงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ส่งเสริมการปกป้อง และคุ้มครองผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยอย่างเหมาะสม การส่งเสริมการขึ้นทะเบียน การคุ้มครอง การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญาในการสร้างสรรค์ผลงาน สินค้าและบริการที่สร้างสรรค์ผ่านงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยหรือฐานทุนทางวัฒนธรรม เพื่อการปกป้องและคุ้มครองผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงาน สินค้าและบริการไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย องค์กรความรู้ และพัฒนานวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม

ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย โดยใช้ฐานทุนทางวัฒนธรรม อาทิ ศิลปะ วัฒนธรรม อัตลักษณ์ ประเพณี วิถีชีวิต เป็นต้น มาพัฒนาต่อยอด โดยการประยุกต์และผสมผสานเทคโนโลยี เพื่อนำเสนอ ถ่ายทอด และสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความพร้อมรองรับการพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยและอุตสาหกรรมของประเทศ

เป้าหมาย

(๑) งานวิจัย องค์กรความรู้ และนวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้รับการเผยแพร่ และถูกนำไปใช้ประโยชน์เพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจ

(๒) มูลค่าการลงทุนด้านงานวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพิ่มขึ้น

(๓) มีการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ร่วมกับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาต่อยอดสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

(๑) สัดส่วนจำนวนงานวิจัย องค์กรความรู้ และนวัตกรรมที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

(๒) สัดส่วนจำนวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

(๓) สัดส่วนจำนวนมูลค่าการลงทุนด้านการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

(๔) สัดส่วนจำนวนผู้ประกอบการหรือชุมชนที่ใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย นำไปพัฒนาและเพิ่มมูลค่า เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

(๕) สัดส่วนจำนวนผลงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ และจัดแสดง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

(๑) มูลค่าผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจ จากการต่อยอดองค์ความรู้งานวิจัย และนวัตกรรม

(๒) ผู้ประกอบการและชุมชนได้รับการพัฒนาและยกระดับสินค้าหรือบริการ สามารถเพิ่มคุณค่าและมูลค่า สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการและชุมชนเพิ่มขึ้น

(๓) งานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม สามารถนำไปต่อยอดและประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้อย่างเป็นรูปธรรม

หมายเหตุ: ๑) อ้างอิงข้อมูลจากผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๒) อ้างอิงข้อมูลจากเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

แนวทางการพัฒนา

(๑) ส่งเสริมการศึกษา วิจัย องค์ความรู้ งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย โดยการส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัย สร้างองค์ความรู้ งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมใหม่จากฐานของทุนทางศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญา เชื่อมโยงรวมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ นำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรการวิจัย และนวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพิ่มมากขึ้น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและนำเสนอผลการศึกษาวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมนำไปสู่การพัฒนาและใช้ประโยชน์เพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเชิงพื้นที่มุ่งเป้าระหว่างสถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการภาคเอกชน และชุมชนในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมใหม่ตามบริบทของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น นำไปสู่การพัฒนาและต่อยอดเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการในเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้สนับสนุนการขยายตัวของสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งมุ่งให้มีการนำผลการวิจัยไปพัฒนาใช้ประโยชน์ทั้งในด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์และคุณภาพชีวิต

(๒) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาหรือดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย นำเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหรือดำเนินงานศิลปวัฒนธรรม

ร่วมสมัย ที่สอดคล้องกับแนวโน้มและทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต บูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน/องค์กร และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) การสนับสนุนข้อมูลการบริหารจัดการ การติดตามการดำเนินงาน และการบริการประชาชน การพัฒนาแอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการพัฒนาธุรกิจหรือการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

(๓) ส่งเสริมการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจของประชาชน ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย การสร้างการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจของประชาชน โดยการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีที่เข้าถึงคนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ให้สามารถเข้าถึงงานศิลปวัฒนธรรมได้ในหลากหลายช่องทาง อาทิ ผ่านสื่ออุตสาหกรรมบันเทิง เป็นต้น ทำให้เกิดความเข้าใจ และการเรียนรู้ที่จะนำไปต่อยอดการสร้างสรรค และนวัตกรรมหรือการเสริมสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative culture) กับเยาวชนคนรุ่นใหม่ ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่สามารถเข้าถึงผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ผ่านช่องทางการสื่อสารและรูปแบบที่เหมาะสม สามารถขยายฐานของผู้ชมผลงานให้มากขึ้น เป็นการนำทุนทางวัฒนธรรมมาพัฒนาและสื่อสารการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนอย่างทั่วถึง

(๔) พัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากรด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ส่งเสริมบุคลากรด้านงานสร้างสรรค์และศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ให้มีการพัฒนานวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์จากฐานทุนทางวัฒนธรรม สนับสนุนให้ผู้สร้างสรรค์งานได้รับการพัฒนาและยกระดับทักษะได้อย่างเต็มศักยภาพและเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการสร้างงานจากกิจกรรมการสร้างสรรคทั้งทางกายภาพและแพลตฟอร์มดิจิทัล เป็นการสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สร้างบรรยากาศการสร้างสรรค์ให้เกิดแรงบันดาลใจ ส่งเสริมงานอาชีพที่มีความน่าสนใจและท้าทายความสามารถการแสดงออก เพื่อรองรับกลุ่มคนรุ่นใหม่ ตลอดจนการสร้างบุคลากรรุ่นใหม่ที่เป็นกำลังสำคัญด้านศิลปวัฒนธรรม นำไปสู่การต่อยอดอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ขับเคลื่อนและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพ มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น ทั้งพื้นที่เมืองและชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งพัฒนาปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเป็นพื้นที่แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ทางด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากหน่วยงาน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในระดับพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา การเชื่อมโยง และการสร้างสรรค์การเรียนรู้ของพื้นที่แหล่งเรียนรู้ บนพื้นฐานบริบททางวัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อสร้างสังคมแห่งการ

เรียนรู้ สร้างความตระหนักถึงคุณค่ามรดกภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมของพื้นที่ นำไปสู่การอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ และการสืบสาน รักษา ต่อยอด ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารจัดการ พื้นที่แหล่งเรียนรู้ให้มีทักษะความสามารถในการจัดการแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบและเป็นไปตาม มาตรฐานที่กำหนด

เป้าหมาย

(๑) พื้นที่และชุมชนที่มีศักยภาพได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสากล และมีการใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๒) พื้นที่และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สามารถสร้างคุณค่า ทางสังคมนำไปสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

(๓) ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สร้างความตระหนักถึงคุณค่ามรดกภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น นำไปสู่การสืบสาน รักษา ต่อยอด ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

(๑) จำนวนพื้นที่และชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ไม่น้อยกว่า ๓๐ แห่ง

(๒) จำนวนพื้นที่และชุมชนที่มีศักยภาพและได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า ๒๐ แห่ง

(๓) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่า ๒๐ แห่ง

(๔) จำนวนกิจกรรมการพัฒนามรดกศิลปวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ กิจกรรม

(๕) จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม และใช้ประโยชน์จากพื้นที่และแหล่งเรียนรู้ เชิงสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน

(๖) จำนวนบุคลากรที่ได้รับการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการพื้นที่ และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ คน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

(๑) พื้นที่และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้รับการพัฒนา ศักยภาพ มาตรฐานและคุณภาพการบริการ

(๒) ประชาชนในพื้นที่และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เห็นถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัย เกิดการสืบสาน รักษา และต่อยอดศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาของท้องถิ่น

(๓) ประชาชนในพื้นที่และแหล่งเรียนรู้มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

(๔) การบูรณาการเครือข่ายบุคลากรพื้นที่และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สู่การพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการพื้นที่ให้มีศักยภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

หมายเหตุ: ๑) อ้างอิงจากเป้าหมายระดับแผนแม่บทฯ ประเด็นการท่องเที่ยว สถานะการบรรลุเป้าหมาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) อ้างอิงข้อมูลจากผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๓) อ้างอิงข้อมูลจากเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

แนวทางการพัฒนา

(๑) ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของเมือง ชุมชน และย่านเศรษฐกิจที่มีศักยภาพด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในทุกกระดับ พัฒนาเมือง ชุมชน และย่านเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ โดยการส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ปัจจัยสภาพแวดล้อม และการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมทางสังคมให้เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การสร้างสรรค์ผลงาน และการเรียนรู้สำหรับเป็นพื้นที่แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยของคนในชุมชน ศิลปิน ศิลปินท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป รวมถึงนักท่องเที่ยว

(๒) สร้างการมีส่วนร่วมและการรับรู้ของประชาชนและเครือข่ายพื้นที่แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของพื้นที่เมือง ชุมชน และย่านเศรษฐกิจเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการการพัฒนา การส่งเสริมการดำเนินงานกิจกรรมการเรียนรู้ และการสร้างสรรค์สินค้าและบริการจากศิลปะและวัฒนธรรม โดยใช้องค์ความรู้ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นฐานการพัฒนาเพื่อสร้างเอกลักษณ์และความโดดเด่นเฉพาะตัวของชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับรู้ของคนในชุมชนหรือท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกการอนุรักษ์ และคุณค่าทางศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีความหลากหลาย และการจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในพื้นที่แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

(๓) พัฒนาศักยภาพบุคลากรการบริหารจัดการและสร้างเครือข่ายพื้นที่แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย บูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย อาทิ พื้นที่หอศิลป์ พื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งในพื้นที่เมือง ชุมชน และย่านเศรษฐกิจ เป็นต้น เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนทางการพัฒนาบุคลากรในการบริหารจัดการ และการส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายพื้นที่แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้พื้นที่แหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยบรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม

๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ และนวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ และการรับรู้คุณค่าทางจิตใจ รวมทั้งการพัฒนาทักษะ เพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ผ่านการเรียนรู้จากงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ส่งเสริมโอกาส และความเสมอภาคในการเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ ผลงานสร้างสรรค์กับประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนพัฒนาระบบบริการข้อมูลที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยสำหรับทุกภาคส่วนนำไปใช้ประโยชน์

เป้าหมาย

(๑) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สามารถต่อยอดพัฒนาภูมิปัญญา และนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาทักษะในการดำรงชีวิต

(๒) ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะ ปลุกจิตสำนึก เสริมสร้างค่านิยมและคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม

(๓) มีระบบฐานข้อมูลเพื่อการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ตลอดช่วงทุกช่วงวัยอย่างเหมาะสม สร้างโอกาสในการเข้าถึงและเรียนรู้อย่างเท่าเทียม

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

(๑) มีระบบฐานข้อมูลกลางสนับสนุนการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย จำนวน ๑ ระบบ

(๒) จำนวนกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จากองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ไม่น้อยกว่า ๑๐ กิจกรรม

(๓) จำนวนประชาชน/เยาวชน ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คน

(๔) จำนวนบุคลากรด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ พัฒนางค์ความรู้ นวัตกรรม และการนำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า ๒๕๐ คน

(๕) สัดส่วนจำนวนประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

(๑) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึก และคุณค่าของงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๒) บทบาทของงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตและคุณค่าทางจิตใจของประชาชนในสังคมมากขึ้น

(๓) ระบบฐานข้อมูลกลางด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยถูกนำไปใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนา และการสร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างทั่วถึง

หมายเหตุ: ๑) อ้างอิงข้อมูลจากผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๒) อ้างอิงข้อมูลจากเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

แนวทางการพัฒนา

(๑) ส่งเสริมความร่วมมือการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น หน่วยงานภาครัฐ เช่น สถาบันการศึกษาในทุกระดับ หน่วยงานด้านศิลปะ และวัฒนธรรม เป็นต้น หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงาน/องค์กรไม่แสวงหากำไร และภาคประชาสังคมในการพัฒนาทักษะและศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัยให้มีความเหมาะสม สร้างความรู้ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สามารถต่อยอดพัฒนาภูมิปัญญาและนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาทักษะในการดำรงชีวิต ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพที่เป็นมาตรฐาน นำไปสู่การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน และสร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล องค์กรความรู้ อย่างทั่วถึง พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของหน่วยงาน ลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล การอำนวยความสะดวกรวดเร็วและเอื้อต่อการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของหน่วยงาน หน่วยงานร่วมบูรณาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนเป็นการเผยแพร่ เปิดเผยข้อมูล สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล องค์กรความรู้อย่างทั่วถึง สร้างและปลูกฝังจิตสำนึก เสริมสร้างค่านิยมและคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมแก่เด็ก เยาวชน และประชาชน ตลอดจนการส่งเสริมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนนำข้อมูลจากฐานข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

(๓) การพัฒนาเครื่องมือติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย พัฒนาและออกแบบเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงาน การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้หน่วยงานร่วมบูรณาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นช่องทางในการจัดเก็บข้อมูลโครงการ/กิจกรรม การรายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงาน รวมทั้งรวบรวมข้อมูลประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเครื่องมือติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพัฒนารูปแบบระบบ Web Application เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงาน ตลอดจนบริหารจัดการข้อมูลการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายทั้งในระดับชาติและนานาชาติเพื่อสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมและการยอมรับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทย

ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือภาคีเครือข่ายด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ เสริมสร้างบทบาทและยกระดับความร่วมมือเพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานระหว่างภาคีเครือข่ายที่เป็นรูปธรรม มีระบบนิเวศที่สนับสนุนและส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ของไทยให้มีบทบาทและเป็นที่ยอมรับ

ตลอดจนผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างสรรค์ และการจัดแสดงผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในระดับนานาชาติ

เป้าหมาย

(๑) ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทยเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติมากขึ้น
 (๒) เกิดความร่วมมือภาคีเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งในระดับชาติและนานาชาติอย่างครอบคลุม

(๓) มีระบบนิเวศในการพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานในทุกมิติที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

(๑) จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในประเทศ และต่างประเทศ ที่มีผลงานความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม ไม่น้อยกว่า ๑๐ เครือข่าย

(๒) จำนวนกิจกรรมที่พัฒนาความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในประเทศ และต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า ๑๐ กิจกรรม

(๓) จำนวนกิจกรรมส่งเสริมความรู้และการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่า ๑๐ กิจกรรม

(๔) จำนวนกิจกรรมหรือสื่อการเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไทยในระดับชาติและนานาชาติ ไม่น้อยกว่า ๖ กิจกรรม/ลักษณะ

(๕) แผนงานการดำเนินงานและมาตรการการสนับสนุนและส่งเสริมระบบนิเวศด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย จำนวน ๑ แผนงาน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

(๑) ภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านศิลปะและวัฒนธรรมได้รับการส่งเสริมความร่วมมือการปฏิบัติงานและประสานงานระหว่างกันอย่างความแข็งแข็งและยั่งยืน

(๒) ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยของไทยมีบทบาทและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ

หมายเหตุ: ๑) อ้างอิงข้อมูลจากผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๒) อ้างอิงข้อมูลจากเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

แนวทางการพัฒนา

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายในระดับชาติและนานาชาติ ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือขององค์กร/หน่วยงานร่วมบูรณาการความร่วมมือภาคีเครือข่ายด้านศิลปะ และวัฒนธรรม ตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับชาติ เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่ครอบคลุมในทุกมิติ อาทิ

ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการพัฒนากำลังคน และด้านกลไกการขับเคลื่อน เป็นต้น และการส่งเสริมความร่วมมือของหน่วยงาน/องค์กรของไทยกับนานาชาติ และหน่วยงาน/องค์กรระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความร่วมมือในการส่งเสริม พัฒนา และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การสร้างสรรค์งาน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางศิลปะและวัฒนธรรมระหว่างประเทศบนฐานมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกัน และยกระดับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติและของโลก

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทยทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ส่งเสริมและสนับสนุนศิลปิน ศิลปินรุ่นใหม่ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเผยแพร่ และนำเสนอผลงานจากการสร้างสรรค์ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและบทบาททางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทย ทั้งตัวบุคคลศิลปิน และงานสร้างสรรค์ให้เป็นที่ยอมรับ เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าจากศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และวางระบบและรากฐานให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยระดับนานาชาติ

(๓) การพัฒนาระบบนิเวศด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่เอื้อต่อการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และวัฒนธรรม พัฒนาระบบนิเวศ (Ecosystem) ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่เอื้อต่อการพัฒนาและสร้างสรรค์งาน สามารถเชื่อมโยงภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ศิลปิน/ศิลปินรุ่นใหม่ และภาคประชาชน โดยวางแนวทางการพัฒนาตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมห่วงโซ่การดำเนินงานของระบบนิเวศด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เช่น องค์กรประกอบพื้นฐาน (ต้นทาง) การส่งเสริม/สนับสนุน/การบริหารจัดการ (กลางทาง) และบูรณาการ/การดำเนินงาน/ความร่วมมือ (ปลายทาง) เป็นต้น ทั้งนี้ระบบนิเวศด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจะเป็นระบบที่สร้างกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่ครอบคลุมกระบวนการและมิติการพัฒนาทุกด้าน เพิ่มประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์จากการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ/โครงการสำคัญ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการสร้างสรรคศิลปะวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สร้างคุณค่าให้กับสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

- (๑) องค์กรความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยถูกนำมาใช้ในการพัฒนา และสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และคุณค่าทางสังคม
- (๒) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา และสร้างสรรค์ผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยบนฐานทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
- (๓) ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อพัฒนาต่อยอดผลงานสร้างสรรค์และนวัตกรรมให้เป็นสินค้าและบริการที่สร้างมูลค่า

เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการสานใจรักจัดงานศิลป์ ถิ่นแดนใต้	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๘.๕				
โครงการพัฒนาการออกแบบเครื่องแต่งกายผ้าไทยร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๕				
โครงการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๔.๓	๔.๕	๕	๕.๓
โครงการส่งเสริมวรรณกรรมร่วมสมัย: ต้นน้ำของอุตสาหกรรมคอนเทนต์	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๓	๓		
โครงการนิยายของชุมชน	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๑	๑			
โครงการประกวดดนตรีไทยภูมิภาคแนวสร้างสรรค์สัญจร	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๑.๕	๑.๕		
โครงการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๕	๕		
โครงการจัดหาผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๑๗.๕	๒๒.๕	๒๒.๕	๒๒.๕	๒๒.๕
โครงการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินร่วมสมัยดีเด่นรางวัล “ศิลปาธร” และศิลปินรุ่นใหม่ที่น่าจับตามอง	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๖.๒๒๕๖	๖.๕	๗	๗	๗
โครงการเงินอุดหนุนการพัฒนาและส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการกองทุนส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๓๗.๖๕	๓๗.๖๘	๓๗.๖๘	๓๘	๓๘
โครงการพัฒนากฎหมาย กลไก และมาตรการ เพื่อสนับสนุนการพัฒนา งานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๒			
โครงการส่งเสริมศักยภาพศิลปิน ศิลปินรุ่นใหม่ ใน ๘สาขา ต่อการพัฒนา งานวิจัย องค์ความรู้ ผลงานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ด้าน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	กระทรวงวัฒนธรรม/สำนักงาน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๕	๕	๕	๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย องค์ความรู้ และพัฒนานวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอด
ทุนทางวัฒนธรรม

เป้าหมาย

- (๑) งานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ได้รับการเผยแพร่ และถูกนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- (๒) มูลค่าการลงทุนด้านงานวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพิ่มขึ้น
- (๓) มีการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ร่วมกับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาต่อยอดสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการส่งเสริมนวัตกรรมการออกแบบเครื่องแต่งกายผ้าร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๕	๕.๗			
โครงการศึกษาแนวโน้มตลาดของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๒	๒.๕		

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการพัฒนาการออกแบบสื่อสารสร้างสรรค์ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลอาร์ต (Digital Media)	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย			๒	๒	๓
โครงการศึกษา เผยแพร่และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๕.๘	๒.๖			
โครงการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ไฟพัฒนา (สคร.)	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๓	๓	๓	๔
โครงการพัฒนาหลักสูตรด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่มีทักษะสมรรถนะและมาตรฐานอาชีพ	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๓	๓		
โครงการ OCAC MOOC พัฒนาหลักสูตรออนไลน์ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย			๓	๓	๓.๕
โครงการพัฒนาระบบเพื่อการบริหารและการให้บริการ	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๒.๔	๒.๔	๒.๔	๒.๔	๒.๔
โครงการพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๑๕	๕	๓	๓
โครงการพัฒนาเครื่องมือติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๑.๕	๑.๗	๒	๒.๒
โครงการจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๒๐	๑๕	๕	๕
โครงการพัฒนาเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	กระทรวงวัฒนธรรม		๑.๕	๑.๗	๒	๒.๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน
เป้าหมาย

(๑) พื้นที่และชุมชนที่มีศักยภาพได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสากล และมีการใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๒) พื้นที่และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สามารถสร้างคุณค่าทางสังคมนำไปสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

(๓) ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่และแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สร้างความตระหนักถึงคุณค่ามรดกภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นนำไปสู่การสืบสาน รักษา ต่อยอด

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการพัฒนาผู้ชมงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๑.๕	๑.๕	๒	๒
โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนสู่การเป็นเมืองแห่งศิลปะ (จ.กระบี่ จ.เชียงราย จ.นครราชสีมา)	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๑๕				
โครงการพัฒนาหอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนินเพื่อขับเคลื่อนเป็นแหล่งเรียนรู้ศิลปะร่วมสมัยครบวงจร	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๘.๘๙๔๔				
โครงการห้องสมุดศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยขนาดเล็ก	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๓	๒		
โครงการศิลปะสร้างทางสุข	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๔.๕๕	๔.๕๕	๔.๕๕	๔.๕๕	๔.๕๕
โครงการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยสู่ภูมิภาค (หอศิลป์ และอื่น ๆ)	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๖.๕	๖.๕			
โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในระดับพื้นที่/ ระดับภูมิภาค/ระดับชาติ	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๕.๕	๕.๕			
โครงการพัฒนาช่องทางเผยแพร่ผลงาน/องค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๑๕	๓	๓	๑

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการส่งเสริมพื้นที่ทดลอง (Sand Box) ทางด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	กระทรวงวัฒนธรรม		๕	๕	๗	
โครงการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการจากทุนทางวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจระดับพื้นที่	กระทรวงวัฒนธรรม			๗	๘	๙
โครงการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างสรรค์ และจัดแสดงผลงานเพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยสำหรับทุกภาคส่วน	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย					
โครงการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานสำหรับศูนย์จัดแสดงศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	กระทรวงวัฒนธรรม/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		๓	๓.๕	๔	๔.๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ และนวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
เป้าหมาย

- (๑) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สามารถต่อยอดพัฒนาภูมิปัญญา และนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาทักษะในการดำรงชีวิต
- (๒) ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะ ปฏิภาณจิตสำนึก เสริมสร้างค่านิยมและคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม
- (๓) มีระบบฐานข้อมูลเพื่อการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ตลอดช่วงทุกช่วงวัยอย่างเหมาะสม สร้างโอกาสในการเข้าถึงและเรียนรู้อย่างเท่าเทียม

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๓.๕	๓.๗	๔	๔.๓
โครงการพัฒนาศักยภาพนักออกแบบรุ่นใหม่	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๕.๗๕	๘	๙	๙	๑๐

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการพัฒนาศักยภาพศิลปินรุ่นใหม่	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๓.๑๙๒๔				
โครงการบริหารจัดการและพัฒนาศักยภาพองค์กร	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๒.๔	๒.๔	๒.๔	๒.๔	๒.๔
โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (แผนงานการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์)	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๒	๒	๒	๒
โครงการอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ในการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๑.๕	๑.๗		
โครงการประเมินขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๑.๕	๑.๕	๑.๗	๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายทั้งในระดับชาติและนานาชาติเพื่อสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมและการยอมรับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทย
เป้าหมาย

- (๑) ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทยเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติมากขึ้น
- (๒) เกิดความร่วมมือภาคีเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งในระดับชาติและนานาชาติอย่างครอบคลุม
- (๓) มีระบบนิเวศในการพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานในทุกมิติที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยอย่างเป็นรูปธรรม

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการเทศกาลศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (ทั้ง ๙ สาขา) /โครงการเทศกาลศิลปะแห่งกรุงเทพ (BAF) ครั้งที่ ๘	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๘.๗๑				

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (ล้านบาท) / ปีงบประมาณ				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
โครงการสืบสานรักษาต่อยอด ส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๑๒	๑๒			
โครงการจัดมหกรรมศิลปะร่วมสมัยนานาชาติ (Thailand Biennale)	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๑๒๐				
โครงการเทศกาลศิลปะร่วมสมัยลุ่มแม่น้ำโขง	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๗				
โครงการจัดให้มีที่พำนักศิลปินนานาชาติเพื่อการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๕	๓	๑	๑	๑
THAILAND CONTEMPORARY ARTS FESTIVAL (TCAF)	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๕			
โครงการเผยแพร่แลกเปลี่ยนศิลปะร่วมสมัย	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๑๓	๑๕	๑๗	๒๐	๒๐
โครงการ Open Houses	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย		๓	๓	๓	๓

๔.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปดำเนินการ (หน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป)

๔.๓.๑ กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงาน

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) สู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต้องอาศัยกลไกการขับเคลื่อนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ ควบคู่กับการพัฒนาและขับเคลื่อนการบูรณาการทุกภาคส่วนในการร่วมกันวางแผน กำหนดนโยบาย และดำเนินการตามบทบาทหน้าที่และภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งความร่วมมือ ในการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุด ในการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย รายละเอียดดังนี้

๑) คณะกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

พระราชบัญญัติส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ กำหนดให้มี คณะกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมคณะหนึ่ง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็น ประธานกรรมการ ปลัดกระทรวง วัฒนธรรมเป็นรองประธานกรรมการ เลขานุการคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ อธิบดีกรมศิลปากรและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจำนวน ๘ คนและนักวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมจากสถาบันอุดมศึกษา ทางภาครัฐและเอกชนจำนวน ๔ คน เป็นกรรมการ และมาตรา ๑๐ กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(๓) กำหนดแนวทางในการจัดทำและให้ความเห็นชอบแผนงานและยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการสร้างสรรค้งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ และ เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานในระดับนานาชาติ

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับลักษณะของโครงการ การเสนอและการพิจารณาอนุมัติ โครงการ หลักเกณฑ์ และวิธีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจากกองทุน

(๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารการจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๗) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุน

(๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน

(๙) วางระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๒) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม

พระราชบัญญัติส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒ กำหนดให้สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนงานและยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดการสร้างสรรคศิลปวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นระดับภูมิภาค และระดับชาติ และเพื่อให้การส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานในระดับนานาชาติเสนอคณะกรรมการเพื่อความเห็นชอบ

(๒) จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลของผู้ขอรับการส่งเสริมและโครงการที่ได้รับการส่งเสริม

(๓) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในระดับท้องถิ่นระดับภูมิภาค และระดับชาติในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือ การดำเนินงาน การเผยแพร่และแลกเปลี่ยนทางด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ

๓) คณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการที่ปรึกษา มีหน้าที่ ให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อนำไปเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายอื่นที่กำหนด

(๒) คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่ กำกับ ดูแลให้คำปรึกษา เสนอแนะ และติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนแก้ไขปัญหาและอุปสรรคแก่คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๓) คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำและทบทวนแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีหน้าที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานประกอบการทบทวนและจัดทำข้อมูลแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และนโยบายในทุกระดับ

(๔) คณะกรรมการจัดทำและทบทวนแผนปฏิบัติการฯ มีหน้าที่ วิเคราะห์ ทบทวน รวบรวมและจัดวางข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กรอบทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านวัฒนธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านวัฒนธรรม และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตลอดจนการนำแผนปฏิบัติการฯ สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

(๕) คณะกรรมการดำเนินงานโครงการ มีหน้าที่ ประสานการดำเนินงานจัดโครงการ ได้แก่ ดำเนินการจัดประชุมเครือข่ายระดมความคิดเห็น รวบรวม สอบถามความคิดเห็นต่อ นำเสนอร่างแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และคณะรัฐมนตรีตามลำดับ ตลอดจนจัดทำรูปเล่ม(ฉบับสมบูรณ์) ของแผนปฏิบัติการฯ

๔.๓.๒ แนวทางการขับเคลื่อน

เพื่อให้เกิดความสอดคล้องในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผนบริหารราชการแผ่นดินของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและขับเคลื่อนแผนฯ รวมถึงสามารถประสานบทบาท ภารกิจ แนวทางและมาตรการ ตลอดจนวิธีการทำงานไปในทิศทางเดียวกันสามารถสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ มีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างเหมาะสม และเกิดการบูรณาการในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ดังนี้

(๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการระยะ ๕ ปี และรายปีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน นำไปสู่การกำหนดแนวทางในการแก้ไข ปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(๓) ประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานในระดับโครงการ

(๔) ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานภาพรวม และการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

(๕) ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ด้วยระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR)

๔.๓.๓ แนวทางการติดตามประเมินผล

เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของกลไกในทุกๆระดับเพื่อให้เกิดการพัฒนา และปรับปรุงแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(๑) กลไกในระดับนโยบายมีแนวทางในการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) พัฒนากลไกในการติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดแนวทางในการติดตามความก้าวหน้าของการ ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด การประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จของการแปลงแผนสู่การปฏิบัติจัดทำรายงานประจำปี

(๓) ใช้กระบวนการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมจากผู้ปฏิบัติงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาคประชาชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๔) พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทุกระดับสำหรับการติดตามและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นระบบที่เข้าใจง่ายและใช้ประโยชน์ได้สะดวก เพื่อให้ทุกฝ่ายมีข้อมูลที่ต้องดูแลเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและติดตามประเมินผลในระดับต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น

(๕) รายงานผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) อย่างต่อเนื่อง

๔.๓.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการสร้างสรรคศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สร้างคุณค่าให้กับสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร (ศก.) กรมการท่องเที่ยว (กทท.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (สค.) องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) (สศส.) สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (สสท.) สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หอภาพยนตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (หภช.) สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย (สวธ.) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สมาคมวิชาชีพด้านศิลปะ สมาคมสถาปนิกสยาม สมาคมวิชาชีพ ๔ สาขา (สาขาสถาปัตยกรรมหลัก สถาปัตยกรรมผังเมือง ภูมิสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์) สมาคมนักออกแบบเรขศิลป์ไทย สมาคมมัณฑนากรแห่งประเทศไทย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย (นขท.) สำนักการต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ภาคเอกชน หน่วยงาน/องค์กร/เครือข่ายศิลปินที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย องค์กรความรู้ และพัฒนานวัตกรรมด้าน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) กรมศิลปากร (ศก.) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การ มหาชน) (สศส.) กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือ แห่งประเทศไทย (ส.พ.จ.ท.) สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย (สวธท) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สมาคมวิชาชีพด้านศิลปะ ภาคเอกชน หน่วยงาน/องค์กร/เครือข่ายศิลปินที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กรมศิลปากร (ศก.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) สำนักงาน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) (สศส.) หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) (หมช.) สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย (สวธท.) องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อปท.) สมาคมวิชาชีพด้านศิลปะ สมาคมวิชาชีพด้านสื่อมวลชน สมาคมนักออกแบบเรขาคณิตศิลป์ไทย สมาพันธ์สมาคมภาพยนตร์แห่งชาติ (สสภช.) ภาคเอกชน หน่วยงาน/องค์กร/เครือข่าย ศิลปินที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ และนวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไปใช้ในการ พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กรมการพัฒนา ชุมชน (พช.) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) (สศส.)

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายทั้งในระดับชาติและนานาชาติเพื่อสร้าง
บทบาทการมีส่วนร่วมและการยอมรับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.)
กรมศิลปากร (ศก.) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)
(สศส.) สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย (สวธท.) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กรมทรัพย์สิน
ทางปัญญา สมาคมวิชาชีพ ด้านศิลปะ สมาคมสถาปนิกสยาม ภาคเอกชน หน่วยงาน/องค์กร/
เครือข่ายศิลปินที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม

เลขที่ ๑๐ ชั้น ๓ ถนนเทียมร่วมมิตร แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐

 ๐๒ ๒๐๙ ๒๗๓๔

 ๐๒ ๒๐๒ ๙๖๓๙

 ocac0601@saraban.mail.go.th